

Dwa święta

11 listopada w Łucku odbyły się obchody Święta Niepodległości oraz Jubileuszu 25-lecia Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu – najstarszej organizacji w obwodzie wołyńskim zrzeszającej Polaków i osoby polskiego pochodzenia.

Uroczystość, w której uczestniczyli m.in. przedstawiciele władz miejscowych oraz organizacji polskich Łuckiego Okręgu Konsularnego i duchowieństwo, już tradycyjnie rozpoczęto od wysłuchania hymnów państwowych Polski i Ukrainy. Następnie harcerze z Hufca «Wołyń» przekazali na ręce konsula Konsulatu Generalnego RP w Łucku Krzysztofa Sawickiego Ogień Niepodległości przywieziony w Sztafecie Rowerowej z Kostiuchnówki.

Konsul Krzysztof Sawicki wygłosił oficjalne przemówienie. Zwracając się do gości podkreślił, że Dzień Odzyskania Niepodległości jest świętem jednoczącym polski naród. Przypomni o historii Polski pod zaborem, o powstaniach zbrojnych i o ludziach, którzy potrafili przezwyciężyć wzajemną nieufność, wznieść się ponad podziały i zjednoczeni, wspólnymi siłami budować niepodległą Ojczyznę.

W tym roku Święto Niepodległości zostało połączone z obchodami Jubileuszu 25-lecia Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu. Jest to najstarsza i największa polska organizacja w obwodzie. Posiada ona oddziały w Beresteczku, Horochowie, Kiwercach, Lubieszowie, Maniewiczach i Rożyszczach.

Walenty Wakoluk, prezes SKP im. Ewy Felińskiej podziękował przy-

byłym na uroczystości członkom polskich organizacji, przedstawicielom wspólnoty ormiańskiej, żydowskiej, rosyjskiej, niemieckiej, czeskiej, a także Tatarom Krymskim. Podkreślił, że trudno jest opowiedzieć historię Stowarzyszenia w kilku zdaniach. Wspomnił więc o jej najważniejszych etapach: o początkach działalności, o odzyskaniu niezależności przez Ukrainę, o wsparciu Polaków dla Ukrainy podczas obydwa Majdanów. Podziękował tym, którzy tworzyli organizację, którzy w 1991 r. rozpoczęli proces odrodzenia kultury, którzy pokonali lęk w czasach, kiedy nie wiadomo było, czy się uda.

Ks. kan. Paweł Chomiak, proboszcz parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łucku, w swojej wypowiedzi nawiązał do początków działalności Stowarzyszenia i podziękował wszystkim za pracę na rzecz odzyskania kościoła katolickiego i za podtrzymanie, ducha Ojczyzny. Wszyscy zgromadzeni w Wołyńskim Teatrze Dramatycznym im. Tarasa Szewczenki odmówili modlitwę w intencji zmarłych członków SKP oraz tych, którzy nadal walczą o wolność swojej Ojczyzny.

Następnie konsul Krzysztof Sawicki, na ręce prezesa Walentego Wakoluka i administratora szkoły sobotnio-niedzielnego Aleksandra Świcy, przekazał

Два свята

11 листопада в Луцьку відзначили День Незалежності Польщі та 25-річний ювілей Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської – найстарішої організації у Волинській області, що об'єднує поляків та осіб польського походження.

Урочистості, в яких взяли участь, зокрема, представники органів місцевої влади, польських організацій Луцького консульського округу та духовенства, вже традиційно розпочалися із виконання державних гімнів Польщі й України. Потім харцери із загону «Волинь» передали консулові Генерального консульства РП у Луцьку Кшиштофу Савицькому «Вогонь Незалежності», привезений у велосипедній естафеті з Костюхнівки, що в Маневицькому районі Волинської області.

Консул Кшиштоф Савицький виголосив офіційну промову. Звертаючись до гостей, він підкреслив, що День Незалежності – це свято, яке об'єднує польський народ. Консул нагадав про історію Польщі після трьох поділів, про збройні повстання та про людей, яким вдалося подолати взаємну недовіру та різні політичні погляди, об'єднатися та спільними силами побудувати незалежну Батьківщину.

У цьому році урочистості з нагоди Дня Незалежності Польщі співпали з відзначенням 25-річного ювілею Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської. Це найстаріша й найбільша польська організація у Волинській облас-

ті. Її підвідділи діють у Берестечку, Горохові, Ківерцях, Любешові, Маневичах та Рожищі.

Валентин Ваколюк, голова товариства, подякував членам польських організацій, представникам вірменської, єврейської, російської, німецької, чеської спільнот та кримським татарам, котрі прибули на святкування. Він наголосив, що історію організації важко викласти кількома реченнями, та розповів про найважливіші етапи її розвитку: про початок діяльності, відновлення Україною незалежності, польську підтримку України під час обох Майданів. Голова товариства подякував тим, хто творив організацію, хто в 1991 р. розпочав процес відродження польської культури, подолавши страх у ті часи, коли ще не було відомо, чи їхній задум вдасться реалізувати.

Отець Павло Хом'як, настоятель костелу Святих Апостолів Петра і Павла в Луцьку, у своєму виступі згадав про початок діяльності товариства і подякував усім його членам за повернення католицькій спільноті міста костелу, а також за підтримку духу Батьківщини. Усі, хто зібрався у Волинському обласному драматичному театрі імені Тараса Шевченка, прочитали молитву за померлих членів това-

У Ковелі відзначили
День Незалежності Польщі

W Kowlu odbyły się obchody
Święta Niepodległości

сторінка 3

Автор розмовляє,
їздить, шукає, розпитує

Autor rozmawia,
jeździ, szuka i rozpytuje

сторінка 4

Чekali на це 68 років

Czekali na to 68 lat

сторінка 5

На Волині молилися за єдність

Na Wołyniu modlono się
w intencji jedności

сторінка 8

«Не чекаю,
коли прокинеться держава»

«Nie czekam,
aż państwo się obudzi»

сторінка 10

list gratulacyjny z okazji 25-lecia istnienia SKP im. Ewy Felińskiej na Wołyniu jako dowód uznania za ogromny wkład w podtrzymanie polskiej tożsamości narodowej i za pasję i entuzjazm w działalności oświatowej, życząc wszystkim członkom wytrwałości w prowadzeniu tej ważnej misji.

Pan Aleksander Świca podkreślił znaczenie istnienia polskiej szkoły i podziękował wszystkim, którzy pracują na rzecz szkoły. Powiedział także, że gromadzi ona chyba najwięcej uczniów i nauczycieli, ponieważ działa w Łucku oraz jeszcze w sześciu miejscowościach obwoду волинського.

Po oficjalnej części odbył się koncert pt. «Co nam zostało z tych lat?», podczas którego zabrzmiały polskie piosenki przedwojenne w wykonaniu absolwentów Akademii Muzycznej w Gdańsku. Uczestnicy uroczystości przeniesli się w lata 20–30. XX wieku, do odrodzonej Polski. Koncert zapowiadały Jadwiga Demczuk, nauczycielka języka polskiego skierowana do Łucka przez ORPEG oraz Switłana Stelmaszczuk, pracownik Konsulatu Generalnego RP w Łucku.

«Polacy po ponad 120 latach odzyskali niepodległość. Pokolenie, które wychowało się pod zaborami wreszcie mogło cieszyć się wolnością. Mimo wielu trudności, zaczynało się normalne życie. I to życie, odkrywane na różne sposoby, ze wszystkimi jego odcieniami, odnajdziemy w piosenkach śpiewanych w dwudziestolecie międzywojennym» – tymi słowami Jadwiga Demczuk rozpoczęła koncert gdańskich muzyków. W ich wykonaniu zabrzmiały m.in. piosenki «Co nam zostało z tych lat», «Na pierwszy znak», «W siódmym niebie», «Już taki jestem zimny drań», «Jesienne róże», «Tyle jest miast» czy «Dobranoc oczka zmrzu».

Natalia DENYSIUK
Foto: Anatolij OLICH

риства та за тих, хто продовжує боротися за свободу своєї Батьківщини.

Пізнiше консул Кшиштоф Савицький вручив голові товариства Валентинові Ваколюку та адміністратору суботньо-недільної школи Олександрові Свіці вітальний лист із нагоди 25-річчя ТПК імені Еви Фелінської на Волині, котрий, як він підкреслив, є доказом визнання величезного внеску в підтримку польської національної ідентичності та ентузіазму в освітній діяльності. Дипломат побажав усім членам організації терпіння в реалізації цієї важливої місії.

Олександр Свіца наголосив на значенні польської школи та подякував усім, хто долучається до її роботи. Зазначив також, що вона гуртує чи не найбільше учнів і вчителів, оскільки діє в Луцьку та ще в шести містечках Волинської області.

Після офіційної частини відбувся концерт «Що у нас залишилося з тих років?», під час якого у виконанні випускників Музичної ака-

демії в Гданську прозвучали довоєнні польські пісні. Учасники заходу перенеслися у 20–30-ті рр. XX ст., до відродженої Польщі. Концерт провели Ядвіга Демчук, вчителька польської мови, скерована в Луцьк організацією ORPEG, та Світлана Стельмашук, працівниця Генерального консульства РП у Луцьку.

«Поляки вибороли незалежність через більше, ніж 120 років. Покоління, яке сформувалося у неволі, нарешті могло радіти свободі. Попри великі труднощі, починалося нормальне життя. Люди відкривали для себе його різноманіття. Ми знайдемо це в піснях, які звучали в міжвоєнному двадцятилітті», – цими словами Ядвіга Демчук розпочала виступ гданських митців. Вони виконали пісні «Co nam zostało z tych lat», «Na pierwszy znak», «W siódmym niebie», «Już taki jestem zimny drań», «Jesienne róże», «Tyle jest miast», «Dobranoc oczka zmrzu» та інші.

Natalia DENYSIUK
Foto: Anatolij OLICH

У Рівному відбудеться виставка, присвячена Єжи Ґедройцю та «Культурі»

Рівненська обласна наукова бібліотека спільно з Культурно-просвітницьким центром імені Томаша Оскара Сосновського запрошують 1 грудня 2016 р. о 16.00 на відкриття виставки «Немає незалеж-

ної Польщі без незалежної України. Єжи Ґедройць і «Культура» в українському контексті» (Рівненська обласна наукова бібліотека, вулиця Короленка, 6, Рівне).

Проведення виставки відбудеться за сприяння Посольства Республіки Польща в Україні та Генерального консульства Республіки Польща в Луцьку.

Obchody Dnia Niepodległości Polski w Kowlu Святкування Дня Незалежності Польщі в Ковелі

13 listopada w Centrum Kulturalno-Oświatowym Towarzystwo Kultury Polskiej w Kowlu zorganizowało obchody 98 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach niewoli.

Gośćmi uroczystości byli: sekretarz Rady Miejskiej w Kowlu Wira Fedosiuk, konsul Krzysztof Sawicki, konsul Paweł Krupka, prezes Towarzystwa Miłośników Wołynia i Polesia Stanisław Senkowski, prezes Nadbużańskiego Towarzystwa Miłośników Gminy Dubienka Edward Olechowski, sponsorzy TKP w Kowlu Włodzimierz Naruszyński i Igor Gierasimow.

Najpierw gospodarz uroczystości, prezes TKP w Kowlu Waclaw Herka, powitał gości, następnie uczniowie Szkoły Polskiej zaprezentowali program historyczno-poetycko-muzyczny, w którym opowiedziano losy Polski od utraty niepodległości aż do roku 1918.

Uczniowie przedstawili najważniejsze fakty z okresu walk o wolność Ojczyzny, recytowali polskie wiersze oraz śpiewali piosenki legionowe, patriotyczne i te współczesne, mówiące o wolności. Dodatkową atrakcją był gościnny występ konsula Pawła Krupki, który zaśpiewał «Czas jak rzeka» z repertuaru Czesława Niemena, «Stepie szeroki» – hymn polskich kibiców siatkówki oraz «Na Wawel, na Wawel».

Kowelski zespół «Rodynońka» także wystąpił z czterema piosenkami ludowymi i złożył wszystkim najserdeczniejsze życzenia z okazji Narodowego Święta Niepodległości Polski.

Prezes TKP podziękował za przygotowanie programu nauczycielowi i uczniom, gościom za trud podróży na uroczystość z Polski i z Łuc-

ka i wręczył podziękowanie sponsorom TKP w Kowlu.

Wiesław PISARSKI,
nauczyciel skierowany do Kowla przez ORPEG
Foto: Georgij WIAZOWCEW

13 listopada Товариство польської культури в Ковелі провело в культурно-освітньому центрі урочистість із нагоди 98-ї річниці відновлення Польщею незалежності.

бужанського товариства шанувальників гміни Дубенка Едвард Олеховський, благодійники Товариства польської культури в Ковелі (ТПК) Володимир Нарушинський та Ігор Герасимов.

Спочатку господар урочистостей, голова ТПК Вацлав Герка, привітав гостей, потім учні польської школи презентували історично-поетично-музичну програму, в якій розповіли історію Польщі від моменту, коли вона втратила незалежність, до її відновлення в 1918 р.

Учні представили найважливіші факти про період боротьби за свободу Батьківщини, продекламували польські вірші та заспівали пісні Польських легіонів, виконали патріотичні та сучасні твори, в яких йдеться про свободу. Додатковою цікавинкою свята став виступ консула Павла Крупки, який заспівав пісню «Czas jak rzeka» з репертуару Чеслава Немена, гімни польських волейбольних уболівальників «Stepie szeroki» та «Na Wawel, na Wawel».

Ковельський ансамбль «Родинонька» також виконав чотири народні пісні та привітав усіх поляків із національним Святом Незалежності Польщі.

Голова ТПК подякував учителеві й учням за підготовку програми, гостям – за те, що подолали далеку дорогу, щоб прибути на свято, і вручив подяки спонсорам товариства.

Веслав ПІСАРСЬКИЙ,
учитель, скерований у Ковель організацією ORPEG
Фото: Георгій ВІЗОВЦЕВ

Maraton Poetycki w Równem

10 listopada Rówieńska Obwodowa Biblioteka Naukowa gościnnie otworzyła swoje drzwi wszystkim, którzy chcieli wziąć udział w Maratonie Poetyckim «Made in Polska», poświęconym Dniu Niepodległości Polski.

Organizatorem Maratonu było Centrum Kulturalno-Edukacyjne imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego. 11 listopada Polacy w całym świecie obchodzą rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Z tej okazji w Równem zorganizowano Maraton, w czasie którego wszyscy chętni recytowali wiersze polskich autorów, w tym Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Adama Zagajewskiego i ks. Jana Twardowskiego. Spotkanie prowadziły uczennice Rówieńskiego Gimnazjum Humanistycznego Olga Szykało i Olena Pokalczuk. Odbył się także konkurs wiedzy o Polsce.

Podczas Maratonu zabrzmiały utwory muzyczne w wykonaniu uczniów lokalnych szkół muzycznych i zawodowych. Największe wrażenie na wszystkich sprawił występ ucznia Rówieńskiego Gimnazjum Humanistycznego Tarasa Rodzina, który a capella zaśpiewał piosenkę «Hej, sokoły» w języku polskim. Uczniowie gimnazjum od dawna współpracują z CKE imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego, doskonaląc swój język polski.

Oprócz uczniów szkół rówieńskich i studentów miejscowych uczelni, udział w Maratonie Poetyckim wzięli pisarze Rówieńskiej Obwodowej Organizacji Związku Pisarzy Ukrainy na czele z prezes Iryną Bakowiecką, pracownicy Rówieńskiego Obwodowego Muzeum Krajoznawczego, przedstawiciele polskich organizacji obwodu rówieńskiego: Towarzystwa Kultury Polskiej imienia Władysława Reymonta i Ukraińsko-Polskiego

Sojuszu imienia Tomasza Padury w Równem oraz Polonijnego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego Św. Antoniego w Korcu. Wszyscy uczestnicy Maratonu Poetyckiego otrzymali certyfikaty, a także – co najważniejsze – wynieśli z tego spotkania miłe wspomnienia.

Jarosław KOWALCZUK

Поетичний марафон у Рівному

10 листопада Рівненська обласна наукова бібліотека гостинно відчинила свої двері, запросивши усіх охочих на поетичний марафон «Made in Polska», присвячений Дню Незалежності Польщі.

гуманітарної гімназії Ольга Шикало та Олена Покальчук. У цей день відбулася також вікторина, питання якої стосувалися географії, історії та сьогодення Польщі.

Під час марафону звучали музичні твори у виконанні учнів місцевих музичних шкіл та училищ. Найбільше усіх вразив виступ учня Рівненської гуманітарної гімназії Тараса Родзіна, який акапельно виконав пісню «Гей соколи» польською мовою. Гімназисти вже давно співпрацюють із Культурно-просвітницьким центром імені Томаша Оскара Сосновського, удосконалюючи свої знання з польської мови.

Окрім учнів рівненських шкіл і студентів місцевих вишів, участь у поетичному марафоні взяли письменники Рівненської обласної організації Національної спілки письменників України на чолі з головою Іриною Баковецькою, працівники Рівненського обласного краєзнавчого музею, представники польських організацій області: Товариства польської культури імені Владислава Реймонта та Українсько-польського союзу імені Томаша Падури з Рівного, Полонійного культурно-освітнього товариства Святого Антонія в Корці. Усі учасники поетичного марафону отримали сертифікати, а головне – гарний настрій і приємні спогади.

Ярослав КОВАЛЬЧУК

Організатором свята став Культурно-просвітницький центр імені Томаша Оскара Сосновського. 11 листопада поляки в усьому світі святкують річницю відновлення незалежності своєї держави. Із цієї нагоди у Рівному провели марафон, протягом якого всі охочі декламували вірші польських авторів, зокрема Адама Міцкевича, Юліуша Словацького, Адама Загаєвського, отця Яна Твардовського. Провели захід учениці Рівненської

О «Sprawiedliwych zdrajcach» Про «Праведних зрадників»

W tym roku w krakowskim wydawnictwie «Znak» ukazała się książka pt. «Sprawiedliwi zdrajcy. Sąsiedzi z Wołynia». Jej autorem jest Witold Szablowski, znany polski dziennikarz, laureat licznych nagród. Jak sugeruje tytuł, książka dotyczy naszego regionu. O czym opowiada i czy warto ją przeczytać?

Цього року у краківському видавництві «Знак» вийшла книга «Праведні зрадники. Сусіди з Волині». Її автор – Вітольд Шабловський, відомий польський журналіст, лауреат численних відзнак і нагород. Як помітно з назви, книга напряду стосується наших земель. Про що вона і чи варто її прочитати?

«Puszczaj chleb twój po wodzie; bo po wielu dniach znajdziesz go». Witold Szablowski nie przypadkowo wybrał słowa z Księgi Kaznodziei Salomona 11, 1 na motto swojej książki. Po wielu dniach to właśnie jemu przyszło zbierać ten dawno puszczonego chleba – zbierać w Polsce, na Wołyniu i Polesiu. Zbierał okruszki, bo przecież dużo czasu minęło. Zostali nam ostatni żyjący świadkowie...

Kto tylko nie pisał o wołyńskim ludobójstwie/tragedii/konflikcie/wojnie/zbrodni/rzezi (niepotrzebne skreślić) i kto tylko nie wykorzystywał tego w swoim interesie... Natomiast Szablowski wyróżnia się wśród tych równych i jednobarwnych szeregów – tak, właśnie jednobarwnych, bo mimo różnicy poglądów politycznych, historycznych, ideologicznych etc., wszyscy chcą tylko jednego: żeby liczyły się tylko ICH racje! Nie głosi swojej prawdy, nie wysnuwa wniosków i nikomu nie narzuca własnej opinii. Autor po prostu rozmawia z ludźmi, jeździ, szuka i rozpytuje.

Tak się złożyło, że o Ukraińcach, którzy ratowali Polaków w tych strasznych i tragicznych latach 40-tych zbyt mało mówiono, tak w literaturze pięknej, jak i w historyczno-naukowej. Szablowski postawił więc dużo pytań: kim są ci Ukraińcy, którzy narażając swoje życie i życie swoich bliskich ratowali swoich sąsiadów-Polaków? Jak układały się ich losy wówczas i później, po wojnie? I w ogóle, kim oni są – bohaterami czy zdrajcami?

Gatunek książki można określić jako literaturę faktu i reportaż. Krótko mówiąc, jest ona podobna do życia. I historie nie są wymyślane, a prawdziwe

– o wiele bardziej skomplikowane i wszechstronne, niż to może stworzyć najbogatsza wyobraźnia. Historia Hanny Bojmistruk z nieistniejącej już wsi Gaj, której rodzina zginęła, a ona jako małe dziecko została zaadoptowana przez Ukraińców. Pierwsze po 60 latach, po tragicznym dniu 11 lipca 1943 r., spotkanie ojca i syna Krasowskich. Tragedia rodziny Parfeniuków z Kisielina, którzy ratowali Polaków. Historia rodziny pierwszego polskiego kosmonauty Mirosława Hermaszewskiego. Historie Ukraińców, Polaków, Żydów, Czechów – wszystkich, którzy mieszkali na Wołyniu. Historie, które stały się częścią naszej wspólnej przeszłości i wywarły swój wpływ na naszą teraźniejszość.

Niezwykle cenna i bogata jest również bibliografia książki, która dla wielu badaczy i zwykłych czytelników może stać się przydatnym przewodnikiem po problematyce wołyńskiej.

Bardzo często, kiedy na przykład oglądamy film o otaczających nas realiach, ale zrobiony za granicą, od razu zauważamy wszystko to, czego twórcom nie udało się zrozumieć, a udało im się wyłącznie imitacja rzeczywistości. Po przeczytaniu książki Szablowskiego uświadamiamy sobie, że nie ma w niej fałszu i pouczenia. Autor nie unikał trudnych prawd i nie starał się zastępować przykrych treści eufemizmami. Był absolutnie uczciwy, przede wszystkim przed samym sobą. I tego nie sposób nie zauważyć.

Anatolij OLICH

«Хліб свій пускай по воді, бо по багатьох днях знов знайдеш його». Ці слова з біблійської книги Еклезіяста або ж Проповідника (Проп. 11, 1) Вітольд Шабловський обрав епіграфом до своєї книги недарма. Адже по багатьох днях йому довелося збирати пущений давно хліб – збирати в Польщі, на Волині та Поліссі. Збирати по крихах, адже часу сплило чимало. І це, фактично, вже останні свідки...

Про волинський геноцид/трагедію/конфлікт/війну/злочин/різанину (непотрібне викреслити) останнім часом не писав тільки лінійний. І так само тільки лінійний не використовував написане задля своєї вигоди. А от Шабловський із цих струнких і однотонних шеренг – так, саме однотонних, бо, попри різницю політичних, історичних, ідеологічних etc. поглядів, всі вони хочуть одного: визнати саме СВОЮ правоту! – вирізняється. Він не проповідує власної правди, не робить висновків і нікому не накидає своєї думки. Автор просто розмовляє з людьми, їздить, шукає, розпитує...

Так склалося, що про українців, які рятували поляків у ті страшні й трагічні сорокові роки, як у історично-науковій літературі, так і в белетристиці, згадували надзвичайно мало. І от Шабловський задався питанням: а хто вони, ці українці, які, ризикуючи своїм життям і життям своїх близьких, кинулися рятувати своїх сусідів-поляків? Як склалися їхні долі тоді й потім, коли закінчилася війна? І взагалі, вони герої чи зрадники?

Жанр книги можна окреслити як художньо-документальний репортаж. Простіше (а чи простіше?) кажучи, вона – як життя. І історії людей – не вигадані, а дійсно прожиті – набагато складніші й багатогранніші, ніж може вигадати найбагатша фантазія. Історія Ганни Боймиструк зі зниклого вже села Гай, сім'я якої загинула і яку малою дівчинкою вдовчили українці. Зустріч батька і сина Красовських, які після 11 липня 1943 р. вперше побачилися аж через 60 років. Трагедія сім'ї Парфенюків із Киселина, які рятували поляків. Історія родини першого польського космонавта Мирослава Гермашевського. Історії українців, поляків, євреїв, чехів – усіх, хто жив на Волині, історії, які стали часткою нашого спільного минулого і наклали свій відбиток на наше сьогодення.

Надзвичайно цінною й об'ємною є також бібліографія книги, яка може стати для багатьох дослідників і просто читачів хорошим путівником із волинської проблематики.

Дуже часто, коли переглядаєш, наприклад, фільм про наші реалії, але який знімали за кордоном, в очі одразу впадає все те, в чому творці стрічки не розібралися, де в них вийшла недолуга імітація. Прочитавши книгу Шабловського, усвідомлюєш – у ній немає фальшу і настановництва. Автор не уникав гострих кутів і не обгортав слова у евфемізми, а був абсолютно чесним, насамперед із собою. І це неможливо не помітити.

Анатолій ОЛІХ

Spotkanie ukraińskich historyków Зустріч українських істориків

18 listopada ukraińscy historycy spotkali się w Łucku w celu omówienia trudnych stron polsko-ukraińskiej stosunków.

18 листопада українські історики зустрілися в Луцьку, щоб обговорити тяжкі сторінки українсько-польських стосунків.

W debacie «Współczesny stan i perspektywy stosunków ukraińsko-polskich w kontekście bezpieczeństwa europejskiego» wzięli udział naukowcy i profesorowie ukraińskich uczelni wyższych, w tym Mykoła Kuczerepa, Walerij Bortnikow, Oksana Kaliszczuk i Ludmyła Strilczuk ze Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki, Oleksandr Dobrzański i Serhij Feduniak z Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowycza, Bohdan Jakymowycz ze Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki, Wasyl Marcuk z Podkarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka oraz metropolita łucki i wołyński Mychajł.

Uczestnicy dyskutowali na temat uchwały Sejmu RP z 22 lipca 2016 r. w sprawie rzezi wołyńskiej, omówili jej konsekwencje dla dwustronnych stosunków polsko-ukraińskich. Moderatorem spotkania był Oleksandr Zinchenko, doradca prezesa Ukraińskiego Instytutu Pamięci Narodowej.

Dyskusja została zorganizowana przez Wołyńską Organizację Ukraińskiego Towarzystwa «Proswita» imienia Tarasa Szewczenki oraz Wołyńską Obwodową Administrację Państwową.

Olga SZERSZEN
Foto: Iryna KANAHEJEWA

У круглому столі «Сучасний стан та перспективи українсько-польських взаємин в контексті європейської безпеки» взяли участь науковці та викладачі українських вишів, зокрема Микола Кучерепа, Валерій Бортніков, Оксана Каліщук і Людмила Стрілчук зі Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, Олександр Дем'янюк із Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти, Олександр Добржанський і Сергій Федуняк із Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Богдан Якимович із Львівського національного університету імені Івана Франка, Василь Марчук із Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, а також митрополит Луцький і Волинський Михайл.

Учасники дискутували на тему прийнятої Сеймом Польщі 22 липня 2016 р. резолюції щодо Волинської трагедії, обговорювали її наслідки для двосторонніх, українських і польських, взаємин. Модератором зустрічі виступив Олександр Зінченко, позаштатний радник голови Українського інституту національної пам'яті в Києві.

Захід організували Волинська крайова організація Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка та Волинська обласна державна адміністрація.

Ольга ШЕРШЕНЬ
Фото: Ірина КАНАГЕЄВА

... Szlakiem Wołyńskich Krzyży wokół Huty Stepańskiej z Januszem Horoszkiewiczem ...

Chołoniewiczze – Dół śmierci

Ten fotoreportaż poświęcam zamordowanemu na okopach z I Wojny Światowej, koło Chołoniewicz Henrykowi Szczepkowskiemu. Pochował Go Wacław Wesoły s. Józefa, Czech z Halinówki, a opowiedział mi o tym syn Wacława, Henryk.

Za dworem Kerna w Chołoniewiczach były doły, z których ludzie wydobywali piasek na swoje potrzeby. W te doły byli wrzucani zamordowani Polacy z okolicy. Natalia Słuczyk opowiadała jak z Tatą przysypywała zwłoki, które były pochowane zbyt płytko i dzikie zwierzęta je pożerały.

Spotkanie z Natalią Słuczyk było jakby przypadkowe, jak to ujął ks. Bp Marcján Trofimiak – Dei consilio. Kiedy nas zobaczyła, a towarzyszył mi Marek Czaplá, który filmował, opowiedziała o tym, jaki sen przyśnił się jej dzisiaj nad ranem. Gdy zaczęła mówić, doznałem dziwnego uczucia, jak powiadają ludzie, że: «włosy stają do góry». «Śniła mi się moja Mama, co zmarła już dawno, stała tam koło dołu. Zobaczyłam Ją i do Niej idę, a koło niej Polacy, Ci z dołu, stoją żywi. Podeszłam i widzę dół pusty i suchy, a oni w tej ziemi umorusani i pokrwawieni stoją. Pytam się Mamę, po co oni z tego dołu wyszli? «Na Księdza czekają, żeby Ich pochował» – odpowiedziała Mama. Wtedy się obudziłam, ubrałam i idę na drogę, a tu was widzę» – powiedziała Natalia Słuczyk.

Film z VI Pielgrzymki, w 85 minucie jest Msza Św. przy Dole Śmierci
https://www.youtube.com/watch?v=gQ-mii77a_fo

1. Dół Śmierci w Chołoniewiczach.
2. Stawiamy krzyż. Pozwolenie od właściciela gruntu otrzymaliśmy po krótkiej rozmowie, poparci przez sołtysa. W ten sam dzień Ukraińcy w centrum wsi stawiali piękny krzyż dębowy, dziwny zbieg okoliczności.
3. Dwór Kerna, krzyż stoi za tym dworem może 50–60 metrów.
4. Ksiądz pochował Ich 16 lipca 2011 r. Czekali na to 68 lat.

Tekst i zdjęcia: Janusz HOROSZKIEWICZ

P. S.: Zainteresowani mogą uzyskać więcej informacji pod adresem mailowym: janusz-huta-stepanska@wp.pl

Холоневичі – Яма смерті

Цей фоторепортаж я присвячую Генрику Щепковському, вбитому біля Холоневичів, в окопах, що залишилися після Першої світової війни. Поховав Його чех із Галінувки, Вацлав Веселий, син Юзефа, а розповів мені про це син Вацлава, Генрик.

За маєтком Керна в Холоневичах були ями, з яких люди брали пісок для своїх потреб. Пізніше в ці ями вкидали вбитих поляків з околиці. Місцева мешканка Наталія Случик розповіла, як разом із Татом присипала останки. Адже вони були поховані неглибоко, і їх почали розтягувати дикі звірі.

Зустріч із Наталією Случик була схожа на випадкову. Єпископ Маркіян Трофим'як сказав про це: «Dei consilio» (укр. «Божий задум»). Коли вона нас побачила, а я був тоді в Холоневичах із Мареком Чаплею, котрий знімав фільм, розповіла про свій вранішній сон. Вона почала розказувати, і раптом я відчув, що діється щось дивне, як кажуть старші люди, «вололося стає дибки». «Наснилася мені моя Мама, яка вже давно померла. Вона стояла там, біля ями. Я побачила її і пішла до неї, а біля неї поляки, ті, що з ями, стоять живі. Я підійшла й побачила пусту й суху яму, а вони всі були вимазані цією землею та закривавлені. «Навіщо вони вийшли з цієї ями?» – питаю Маму. «На ксьондза чекають, щоб їх поховав», – відповіла вона. Тоді я прокинулася, одяглася та вийшла

на дорогу, а тут вас бачу», – сказала тоді Наталія Случик.

Фільм про VI Волинське паломництво, в якому на 85-й хвилині – богослужіння біля Ями смерті: https://www.youtube.com/watch?v=gQ-mii77a_fo

1. Яма смерті в Холоневичах.
2. Ставимо хрест. Дозвіл від власника землі ми отримали після короткої розмови з ним, за підтримки сільського голови. Того ж дня українці в центрі села ставили гарний дубовий хрест. Дивний збіг обставин.
3. Маєток Керна. Хрест стоїть за ним на відстані 50–60 м.
4. Ксьондз поховав їх 16 липня 2011 р. Вони чекали на це 68 років.

Текст і фото: Януш ГОРОШКЕВИЧ

P. S.: Усі зацікавлені можуть отримати більше інформації за мейлом: janusz-huta-stepanska@wp.pl.

1

4

2

3

Ocaleni od zapomnienia: Leon Rogowski

Повернуті із забуття: Леон Роговський

Шкicem biograficznym o Leonie Rogowskim, sortowniku korespondencji polecanej w Zdobunowskim Urzędzie Pocztowym, kontynuujemy cykl artykułów o uczestnikach zdobunowskiego ośrodka powiatowego polskiej organizacji podziemnej Związek Walki Zbrojnej.

Цикл статей про учасників Здолбунівського повітового осередку польської підпільної організації Союз збройної боротьби ми продовжуємо біографічним нарисом про Леона Роговського – сортувальника рекомендованої кореспонденції Здолбунівського поштового відділення.

Leon Rogowski, syn Stanisława, urodził się w 1903 r. w Kazimierówce (obecnie województwo lubelskie) w rodzinie Stanisława (ur. w 1868 r.) i Marii (ur. w 1873 r.) Rogowskich. Na początku II wojny światowej Stanisław Rogowski dzierżawił do 30 dziesięcin ziemi, miał sześć krow, cztery konie i wiele drobnego bydła. Gospodarkę prowadził razem z synami Janem (ur. w 1899 r.), Hipolitem (ur. w 1910 r.) i córką Kazimierą (ur. w 1905 r.). W czasie prac sezonowych Rogowscy zatrudniali kilku robotników. Cała rodzina, oprócz Leona, pozostała w Kazimierówce. Po wybuchu wojny niemiecko-polskiej więzi między Leonem i jego rodzicami zostały zerwane.

W 1924 r. Leon ukończył pięć klas gimnazjum w Kowlu. Następnie został powołany do Wojska Polskiego. Służył w Ostrogu, w kawalerii w stopniu szeregowego. W 1927 r. został zdembilizowany. W 1929 r., po półtoramiesięcznych szkoleniach, awansował na kaprała. W okresie międzywojennym pracował na poczcie w Zdobunowie. Był członkiem «Ligi Morskiej i Kolonialnej», w której nie prowadził aktywnej działalności, ale co miesiąc płacił na jej rzecz 50 groszy.

Wiadomo, że w 1934 r. Leon został oskarżony o znieważenie władz polskich. Wtedy też został skazany na jeden rok pozbawienia wolności, ale z przyczyn nam nieznanych do więzienia nie trafił.

Po wybuchu wojny niemiecko-polskiej przeważna większość rezerwistów Wojska Polskiego została zabrana na front. Leon Rogowski jako pracownik poczty otrzymał odroczenie do 1 grudnia 1939 r.

Po nadejściu władz sowieckich mieszkał w Zdobunowie przy ulicy Karola Marksa 24/61 razem z żoną Marią (córką Antoniego, ur. w 1902 r.), nauczycielką jednej z miejscowych szkół. Rogowscy nie mieli dzieci. Leon nadal pracował na poczcie.

Pewnego dnia pod koniec marca 1940 r. wracając z pracy przypadkowo spotkał nauczycieli Stanisława Bąka i Władysława Kędzierskiego. Podobnie jak z innymi osobami, zwerbowanymi do ZWZ przez Stanisława Bąka, o których pisaliśmy w poprzednich szkicach, rozmawiano z nim poza miastem. Najpierw go podpytywano, rozmawiano z nim o sytuacji międzynarodowej, później o tym, że na Ukrainie Zachodniej jest wielu ludzi niezadowolonych z polityki władz sowieckich, pragnących odzyskania niepodległości Polski. Stanisław Bąk powiedział, że Polacy łączą się w organizację podziemną, które działają już w wielu miastach, w tym i w Zdobunowie. Kierownik zdobunowskiego ośrodka powiatowego ZWZ zachęcał Leona, aby dołączył do polskiego podziemia, jeśli się uważa za patriotę. Zwrócił uwagę na to, że w szeregi organizacji nie trafia byle kto, ponieważ przed rekrutacją wszyscy są rzetelnie sprawdzani. Najprawdopodobniej, Leonowi pochlebiało to, że uważano go za osobę godną zaufania w działalności antysowieckiej, jednak jeszcze się wahał, ponieważ nigdy nie był aktywnym członkiem żadnych partii czy organizacji politycznych. Dlatego powiedział, że musi to rozważyć. Stanisław Bąk podkreślał, że o polskim podziemiu wiedzą tylko wtajemniczeni, więc polecił Leonowi wybrać sobie pseudonim. Jeszcze nie wstąpiwszy do podziemia Leon wybrał sobie pseudonim «Rowicz». Na tym samym spotkaniu poleceno mu założenie podziemnej grupy z zaufanych siedmiu współpracowników poczty. Stanisław Bąk poinformował również, że Leon ma złożyć przysięgę na ręce organizacji i z tego powodu zaprosił go następnego dnia do siebie do domu. Najprawdopodobniej Leon postanowił

wstąpić w szeregi ZWZ, ponieważ o umówionej godzinie stawił się w mieszkaniu Stanisława Bąka, jednak nie zastał go w domu.

Jak zeznawał Leon, przed 24 czerwca 1940 r., kiedy został aresztowany, nie zdążył złożyć przysięgi. Po aresztowaniu został osadzony w rówieńskim więzieniu NKWD. Na pierwszym przesłuchaniu, które odbyło się następnego dnia, kategorycznie zaprzeczał jakoby należał do polskiego podziemia. Po dwóch tygodniach pobytu w sowieckiej katowni złożył zeznania bez dochodzenia śledczego uznając swoją winę. Śledczy 2 Oddziału 3 Wydziału Zarządu Bezpieczeństwa Państwowego NKWD sierżant Znowenko dowiedział się, kiedy i gdzie Rogowski został zwerbowany do podziemia. 17 lipca 1940 r. Leon w czasie przesłuchania powiedział, że prawie nie zdążył uczynić jako członek organizacji podziemnej. Śledczy przede wszystkim interesował się osobami zaangażowanymi przez więźnia. Okazało się jednak, że na poczcie pracowali przeważnie nowi ludzie, których Leon wcześniej nie znał. Pamiętając, że należało sprawdzić każdego kandydata, starał się najpierw zawrzeć bliższe znajomości ze swoimi kolegami, żeby później zwerbować ich do organizacji. Nie zdążył więc przed aresztem nikogo zwerbować. Więzień zeznał także śledczemu, że na polecenie Stanisława Bąka nadał paczkę osadnikowi Zemkowi, deportowanemu do Wołogdy.

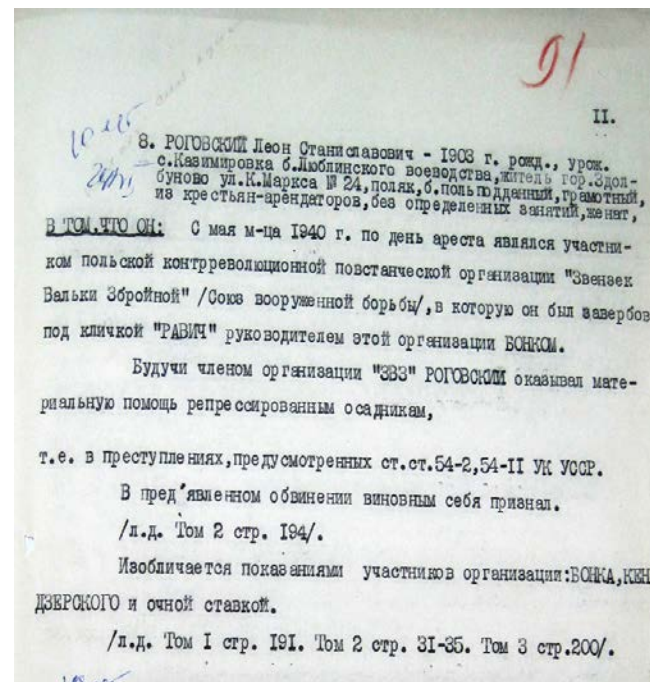
Leon Rogowski wiedział o kierunkach działalności ZWZ na etapie przygotowań do powstania zbrojnego w celu obalenia sowieckiego reżimu okupacyjnego. Wśród członków ośrodka powiatowego dobrze znał tylko Stanisława Bąka i Władysława Kędzierskiego. Do więzienia trafił właśnie dlatego, że wspomnieli o nim w swoich zeznaniach.

Na posiedzeniu w Rówieńskim Sądzie w dniach 13–15 listopada 1940 r. Leon uporczywie zaprzeczał swojej przynależności do ZWZ, argumentując to w ten sposób, że nie składał przysięgi na rzecz organizacji i nie był na żadnym zebraniu jej członków. Mimo to, Leon Rogowski został skazany na podstawie art. 54–2, 54–11 KK USRR na 10 lat pozbawienia wolności w «oddalonych regionach ZSRR» i na 5 lat ograniczenia praw obywatelskich po odbyciu kary zgodnie z punktami «a», «b» i «c» art. 29 KK.

W kasacji wniesionej 22 listopada 1940 r. w sprawie Leona Rogowskiego przez członka Kolegium Adwokatów P. Ferapontowa do Kolegium Sądowego ds. Kryminalnych w Najwyższym Sądzie USRR napisano: «Jedynym przestępstwem, do którego on się przyznaje i czego szczerze żałuje, jest to, że dowiedziawszy się od oskarżonego w tej sprawie Bąka o założeniu polskiej organizacji mającej na celu zjednoczenie Polaków, nie tylko nie zgłosił tego władzom, ale i sam wyraził zgodę na przynależność do niej. Popelnione przestępstwo jest spowodowane wyłącznie brakiem zrozumienia i politycznym analfabetyzmem oskarżonego». Mimo wysiłków adwokata, wyroku nie odwołano. Dalsze losy więźnia nie są nam znane.

Według postanowienia Rówieńskiej Prokuratury Obwodowej 7 lipca 1993 r. wobec Leona Rogowskiego zastosowano art. 1 Ustawy USRR «O rehabilitacji ofiar represji politycznych na Ukrainie» z dnia 17 kwietnia 1991 r.

Tetiana SAMSONIUK

Rogowski Leon Stanisławowicz narodился в 1903 р. у Казимировці (нині Люблінське воєводство) в селянській родині Станіслава (1868 р. народження) та Марії (1873 р. народження) Роговських. Відомо, що на початок Другої світової війни Станіслав Роговський орендував до 30 десятин землі, мав шість корів, чотирьох коней і багато дрібної худоби. Господарство він вів разом із синами Яном (1899 р. народження), Іполитом (1910 р. народження) та донькою Казимірою (1905 р. народження). На сезонні роботи Роговські наймали кількох працівників. Уся родина, окрім Леона, залишилася в Казимировці. З початком німецько-польської війни зв'язок між Леоном і його батьками обірвався.

1924 р. Леон закінчив п'ять класів гімназії в Ковелі. Того ж року його призвали на строкову службу до Війська Польського, яку він проходив в Острозі, в частині кавалеристів. 1927 р. його демобілізували у званні рядового улана. 1929 р., після півторамісячних військових навчань, він отримав звання капрала. У міжвоєнний період Леон працював на Здолбунівському поштово-відділенні. У той час був членом організації «Ліга морська й колоніальна», але його діяльність у ній зводилася лише до щомісячної сплати 50 грошів членських внесків.

Відомо, що 1934 р. Леона притягнули до кримінальної відповідальності за образу польської влади. Тоді ж його засудили до 1 року позбавлення волі, але з якихось причин він оминув в'язницю.

Із початком німецько-польської війни переважну більшість резервістів Війська Польського мобілізували на фронт, проте Леон, як працівник пошти, отримав відтермінування до 1 грудня 1939 р.

Після встановлення радянської влади він мешкав у Здолбуніві на вулиці Карла Маркса, 24/61 разом із дружиною Марією Антонівною (1902 р. народження), учителькою однієї зі шкіл Здолбунова. Подружжя Роговських не мало дітей. Леон залишився працювати на місцевому поштово-відділенні.

Повертаючись із роботи в кінці травня 1940 р., він випадково зустрівся з учителями Станіславом Бонком і Владиславом Кендзерським. Як у випадках з іншими завербованими до СЗБ Станіславом Бонком, про яких ми згадували в попередніх нарисах, розмова відбулася за межами міста. Почалася вона із «зондування» кандидата. Спочатку мова йшла про ситуацію на міжнародній арені, потім про те, що на Західній Україні є багато людей, незадоволених політикою радянської влади, які прагнуть відновлення Польщі. Станіслав Бонк розповідав, що поляки об'єднуються в підпільні організації, які вже діють у багатьох містах, зокрема й у Здолбуніві. Очільник Здолбунівського повітового осередку СЗБ спонукав Леона приєднатися до польського підпілля, якщо той вважає себе патріотом. Він акцентував, що до лав організації не беруть будь-кого, перед вербуванням усіх ретельно перевіряють. Очевидно, Леону лестило те, що його вважали гідною кандидатурою для антирадянської діяльності, але він все ж вагався, оскільки ніколи не був активним членом жодних політичних партій чи організацій, тому попросив час на роздуми. Станіслав Бонк наголошував, що польське підпілля глибоко законспіроване, тому порадив Леону обрати собі псевдонім. Ще не ставши членом підпілля, Леон обрав собі псевдонім «Рович». На цій же зустрічі йому рекомендували створити підпільну групу з надійних семи осіб, які пра-

цюють разом із ним на пошті. Станіслав Бонк теж повідомив, що Леон має скласти присягу на вірність організації, і запросив його до себе додому наступного дня. Напевно, Леон все ж прийняв рішення вступити до лав СЗБ, адже на призначену годину прийшов на квартиру Станіслава Бонка, але того вдома не було.

Як стверджував Леон, до арешту, 24 червня 1940 р., йому так і не вдалося скласти присяги. Після ув'язнення чоловіка доправили в рівненську в'язницю НКВС. На першому ж допиті, який відбувся на другий день після ув'язнення, він категорично заперечував свою причетність до польського підпілля. Проте після двотижневого перебування в радянській катівні без провадження слідства він погодився давати детальні свідчення, визнавши свою провину. Оперуповноважений 2-го відділення 3-го відділу управління державної безпеки НКВС сержант Зновенко з'ясував, коли і як завербували Роговського. 17 липня 1940 р. Леон розповів на допиті, що майже нічого не встиг зробити як член підпільної організації. Слідчого, передусім, цікавили особи, завербовані в'язнем. Проте виявилось, що на пошті працювали, переважно, нові люди, раніше не знайомі Леону. Пам'ятаючи про необхідність перевірки кожного кандидата, він намагався спочатку ближче познайомитися зі своїми колегами, а вже тоді приступити до вербування, на це потрібен був час. Тому до арешту він не встиг нікого залучити. В'язень зізнався слідчому, що за завданням Станіслава Бонка він надіслав посылку осаднику Земеру, депортованому до Вологди.

Леон Роговський добре орієнтувався в напрямках діяльності СЗБ на етапі підготовки до збройного повстання, спрямованого на повалення радянського окупаційного режиму, хоча із членів повітового осередку він знав лише Станіслава Бонка та Владислава Кендзерського. Саме через їхні свідчення він потрапив до в'язниці.

На судовому засіданні, що відбувалося 13–15 листопада 1940 р. у Рівненському суді, Леон наполегливо заперечував свою участь у СЗБ, аргументуючи це тим, що не складав присяги на вірність організації та не був на жодному зібранні її членів. Незважаючи на це, суд прийняв рішення засудити Леона Роговського за ст. 54–2, 54–11 KK УСРР до десяти років позбавлення волі у віддалених регіонах СРСР, а після звільнення обмежити у громадянських правах на п'ять років за пунктами «а», «б» і «в» ст. 29 KK.

У касаційній скаргі на вирок Леону Роговському, поданій 22 листопада 1940 р. членом колегії адвокатів П. Ферапонтівим до Судової колегії з кримінальних справ Верховного суду УСРР, зазначено: «Єдиний злочин, у якому він визнав себе винним та в здійсненні якого щиро розкався, – це те, що він, дізнавшись від звинуваченого по справі Бонка, що створено польську організацію, мета якої – об'єднання поляків, не тільки не повідомив органам влади, а й сам погодився вступити до неї. Вчинення зазначеного злочину пояснюється винятково нерозумінням і політичною неграмотністю підсудного». Попри зусилля адвоката, вирок суду залишили в силі. Подальша доля в'язня нам не відома.

Заключенням Рівненської обласної прокуратури від 7 липня 1993 р. Леон Роговський потрапляє під дію ст. 1 Закону Української РСР «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» від 17 квітня 1991 р.

Тетяна САМСОНІУК

Leopold Adamcio: los harcerza

Леопольд Адамцьо: доля харцера

Leopold Adamcio, znany pod pseudonimami Julian, Karol, Mieczysławski, Romanowski, był nauczycielem, harcmistrzem, komendantem Wołyńskiej Chorągwi Harcerzy (1937–1939) oraz Wołyńskiej Chorągwi Szarych Szeregów w okresie II wojny światowej.

Леопольд Адамцьо, відомий під псевдонімами Юліан, Кароль, Мечиславський, Романовський, був учителем, харцермейстером, комендантом Волинської хоругви харцерів (1937–1939 рр.), а також Волинської хоругви «Сірих шеренг» у роки Другої світової війни.

W nr 21 «Monitora Wołyńskiego» z 10 listopada 2016 r. ukazał się artykuł Tetiany Samsoniuk oparty na aktach NKWD «Ocaleni od zapomnienia: Leopold Adamcio». Wiadomości o byłym komendancie Wołyńskiej Chorągwi Harcerzy, które proponujemy Państwu uwadze w tym tekście, wzięliśmy z następujących źródeł: «Kadra instruktorska Lwowskiej Chorągwi Harcerzy Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1918–1945» autorstwa Ireny Kozimali (Warszawa, 2010), «Szare Szeregi. Harcerze 1939–1945» (Warszawa, 1988), «Związek Harcerstwa Polskiego na Wołyniu. Chorągiew Harcerki i Harcerzy 1918–1939» (Tom I. Londyn, 1997).

«Urodziłem się – pisał Leopold – 18 grudnia 1904 r. w Przemyślu, w rodzinie robotniczej Józefa i Marceli z Kaczorowskich, byłem najstarszym z pięciorga rodzeństwa». Po szkole podstawowej w 1924 r. ukończył II Gimnazjum Klasyczne im. prof. Kazimierza Morawskiego w Przemyślu. W 1929 r. uzyskał dyplom magistra filozofii w zakresie nauk historycznych i geograficznych Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie.

W tym okresie aktywnie działał w harcerstwie. 11 listopada 1916 r. wstąpił do I Drużyny Harcerzy im. gen. Dezyderygo Chrapowskiego w Przemyślu, gdzie sprawował funkcje zastępowego, przybocznego i drużynowego. Wraz z drużyną brał udział w walkach o obronę Przemyśla (1918 r.), a następnie w obronie Lwowa. W czasie studiów we Lwowie pracował w komendzie Hufca i Chorągwi ZHP, założył także Harcerski Klub Sportowy. Również w Przemyślu należał do założycieli Harcerskiego Klubu Sportowego «Czuwaj».

Po studiach odbył służbę wojskową w Szkole Podchorążych Piechoty nr 10a w Nisku. Praktykę wojskową odbył w 5 Pułku Strzelców Podhalańskich w Przemyślu. Stopień ppor. rezerwy uzyskał 1 stycznia 1932 r.

W 1929 r. rozpoczął pracę nauczyciela w I Gimnazjum Humanistycznym im. Słowackiego w Przemyślu, następnie został przeniesiony do Gimnazjum im. Stanisława Żółkiewskiego w Żółkwi. W latach 1930–1931 pełnił także funkcję komendanta hufca w tym mieście. W latach 1932–1934 pracował w gimnazjum w Chełmży, gdzie także stał na czele harcerskiego hufca. W latach 1934–1935 uczył w Gimnazjum Akademickim im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. W okresie od 21 stycznia – do 30 kwietnia 1934 r. był drużynowym IV Drużyny Harcerzy im. Zawiszy Czarnego w Toruniu oraz członkiem podkomisji próby podharcmistrzowskiej przy komendzie. Jednocześnie od stycznia 1933 r. wchodził w skład komendy Chorągwi Pomorskiej ZHP, w której od 1934 r. był kierownikiem Wydziału Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego. W 1933 r. został mianowany przez Kuratora Okręgu Szkolnego Poznańskiego na instruktora objazdowego drużyn harcerskich na terenie województwa pomorskiego. Od kwietnia do czerwca 1934 r. urlopowano go z pracy harcerskiej oraz z funkcji. Od czerwca 1934 r. zorganizował Harcerski Klub Sportowy w Toruniu, gdzie pełnił funkcję prezesa.

Następnie przeniósł się na Wołyń. W latach 1935–1939 był nauczycielem w Państwowym Gimnazjum i Liceum im. Tadeusza Kościuszki w Równem. Tak wspomina o tym okresie: «W 1935 r. objąłem funkcję Okręgowego Instruktora Harcerstwa w Kuratorium Okręgu Szkolnego Wołyńskiego w Równem Woł., gdzie też pozostałem do rozpoczęcia wojny polsko-niemieckiej. W czasie swej pracy na Wołyniu pracowałem w harcerstwie początkowo jako zastępca, a następnie jako komendant Wołyńskiej Chorągwi Harcerzy. Na tym stanowisku pozostałem aż do września 1939 r. W tym czasie pracowałem też

na różnych stanowiskach w Zarządzie Oddziału ZHP». W 1935 r. w Kiwercach został zorganizowany Zlot Wołyńskiej Chorągwi Harcerzy, na którym Leopold był komendantem.

W marcu 1939 r. Leopold Adamcio został zmobilizowany do wojska. Wcielono go do Batalionu KOP «Żytyń». Na stanowisku komendanta Wołyńskiej Chorągwi Harcerzy zastępował go wówczas hm. Tomczyk.

W sierpniu 1939 r. po otrzymaniu urlopu Adamcio wrócił do Równego. Płk. dypl. Czwiertniak – prezes zarządu ZHP, w związku ze zbliżającą się wojną zaproponował, aby zlikwidować wszystkie kursy i obozy harcerskie. Na ostatnim ognisku harcerze przysięgli, że staną do walki w obronie Ojczyzny. Wielu harcerzy z Chorągwi Wołyńskiej zginęło podczas wojny.

Oddziały Pułku KOP «Zdobunów» (Batalion «Żytyń» wchodził w strukturę tego pułku) zostały wysłane do Starogo Sącza. Batalion otrzymał nowy kryptonim «Horyń». «W batalionie KOP «Horyń» pozostałem właściwie do końca wojny. Sprawowałem tam różne funkcje, m.in. byłem samodzielny d-cą plutonu piechoty (...) i sekcji łączności w Krościenku n/Dunajcem» wspominał Adamcio. Droga wojenna Leopolda Adamcia wiodła od Szczawnicy, Krościenka, Starogo Sącza przez Jasło, Gorlice, Krosno, Przemyśl, Sądową Wisznę, Gródek Jagielloński i do Lwowa, gdzie na żołnierzy czekała wiadomość o wkroczeniu wojsk sowieckich. Podczas tej drogi Leopold Adamcio był dowódcą kompanii. Za walki pod Jasłem otrzymał Order Virtuti Militari.

Po wejściu sowietów do Lwowa Adamcio wyjechał do Równego. Tu otrzymał wiadomość o aresztowaniu komendanta Chorągwi Wołyńskiej hm. Waleriana Jeremiego Śliwińskiego. W tym samym dniu wyjechał z powrotem do Lwowa, dzięki czemu uniknął aresztowania w Równem.

Leopold Adamcio działał w podziemiu antysowieckim (więcej o tym w artykule Tetiany Samsoniuk). W czerwcu 1941 r. został aresztowany przez NKWD i w wyniku śledztwa miał zostać rozstrzelany we lwowskim więzieniu. Z nieznanym nam przyczyn, udało mu się uniknąć kary śmierci. Po wkroczeniu niemieckich wojsk kontynuował podziemną działalność we Lwowie. Brał też udział w tajnym nauczaniu. Sprawował funkcję komendanta Szarych Szeregów we Lwowie, aż do wkroczenia sowietów, działał w ZWZ, a następnie w AK.

W 1944 r. wrócił do Przemyśla, gdzie pracował w Gimnazjum i Liceum Handlowym i reaktywował prace HKS «Czuwaj». Następnie z rodziną przeniósł się na Dolny Śląsk, do Wałbrzycha i objął funkcję dyrektora Gimnazjum i Liceum im. Bolesława Limanowskiego. W 1950 r. przeniósł się do Gdyni, gdzie był dyrektorem Liceum Handlu Zagranicznego i Liceum Ekonomicznego. Leopold Adamcio odszedł na emeryturę w 1965 r. Zmarł 1 lipca 1978 r. w Gdyni.

Leopold Adamcio był wielokrotnie nagradzany, otrzymał m.in.: «Gwiazdę Przemyśla», Odznakę Honorową «Orleto», Odznakę XX-lecia Hufca we Lwowie (1932), Odznakę Harcerstwa Przemyckiego (1932), Odznakę XXV-lecia ZHP, Złotą Odznakę Polskiego Związku Filatelistycznego, Odznakę X-lecia Służby Harcerskiej (1932), Srebrny Krzyż Zasługi (1936), Odznakę ZHP «Wdzięczności» (1936), Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Militari (1939), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1958), Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Armii Krajowej, Krzyż Partyzancki (1975).

Aleksander RADICA

У № 21 «Волинського монітора» за 10 листопада 2016 р. опублікували статтю Тетяни Самсонюк «Повернуті із забуття: Леопольд Адамцьо», написану на основі документів НКВС. Інформацію про колишнього коменданта Волинської хоругви харцерів, яку ми пропонуємо Вашій увазі в цьому тексті, взято з наступних джерел: «Інструкторські кадри Львівської хоругви харцерів Спілки польського харцерства в 1918–1945 рр.» авторства Ірени Козімали (Варшава, 2010), «Сірі шеренги. Харцери 1939–1945» (Варшава, 1988), «Спілка польського харцерства на Волині. Хоругва харцерів і харцерів 1918–1939» (Том I. Лондон, 1997).

«Я народився, – писав Леопольд, – 18 грудня 1904 р. у Перемишлі, в робітничій сім'ї Юзефа та Марцелі (дівоче прізвище – Качоровська), був найстаршим із п'ятиох братів і сестер». Після початкової школи в 1924 р. Леопольд Адамцьо завершив 2-гу класичну гімназію імені професора Казімежа Моравського у Перемишлі. У 1929 р. отримав диплом магістра філософії в галузі історичних та географічних наук Університету Яна Казімежа у Львові.

У той період він провадив активну діяльність у харцерстві. 11 листопада 1916 р. вступив до 1-ї Дружини харцерів імені генерала Дезидера Хаповського в Перемишлі, де виконував функцію керівника підгрупи, був заступником дружинового, а потім дружиновим. Разом із харцерською дружиною брав участь в обороні Перемишля (1918 р.), а згодом і Львова. Під час навчання у Львові працював у команді гуфця і хоругви Спілки польського харцерства, а також заснував Харцерський спортивний клуб. У Перемишлі належав до засновників харцерського спортивного клубу «Чувай».

Після університету Адамцьо відбув військову службу в Школі підхорунжих піхоти № 10a в Ниську. Військову практику пройшов у 5-му полку підгалицьких стрільців у Перемишлі. Звання підпоручика резерву отримав 1 січня 1932 р.

У 1929 р. Леопольд Адамцьо розпочав вчительську роботу в 1-й гуманітарній гімназії імені Словацького в Перемишлі, згодом його перевели до Гімназії імені Станіслава Жулкевського в Жовкві. У 1930–1931 рр. він був комендантом гуфця в цьому місті. У 1932–1934 рр. працював у гімназії в Хелмжі, де також очолював гуфця. У 1934–1935 рр. навчався в Академічній гімназії імені Миколая Коперника в Торуні. Із 21 січня до 30 квітня 1934 р. був дружиновим 4-ї Дружини харцерів імені Завіші Чарного та членом підкомісії відбору підхарцермейстерів. Одночасно із січня 1933 р. входив до складу команди Поморської хоругви Спілки польського харцерства, в якій із 1934 р. був керівником відділу фізичного виховання і військової підготовки. У 1933 р. куратор Познанського шкільного округу призначив його інструктором харцерських дружин на території Поморського воєводства. У червні 1934 р. він організував та очолював Харцерський спортивний клуб у Торуні.

Пізніше Адамцьо переїхав на Волинь. У 1935–1939 рр. був учителем у Державній гімназії та ліцеї імені Тадеуша Костюшка в Рівному. Про той період він згадує так: «Із 1935 р. до початку польсько-німецької війни я був окружним інструктором харцерства в Кураторії волинського шкільного округу в Рівному. Під час роботи на Волині я працював у харцерстві спочатку як заступник, а згодом як комендант Волинської хоругви харцерів. На цій посаді залишався аж до вересня 1939 р. У цей час я також працював на різних

посадах у правлінні відділу Спілки польського харцерства». У 1935 р. в Ківерцях відбувся Зліт Волинської хоругви харцерів. Леопольд був комендантом зльоту.

У березні 1939 р. Леопольда Адамця мобілізували до війська. Його призначили до батальйону Корпусу охорони пограниччя (КОП) «Житинь». На посаді коменданта Волинської хоругви харцерів його тоді заміняв харцермейстер Томчик.

У серпні 1939 р. Адамцьо приїхав до Рівного у відпустку. Полковник Цвертняк, голова правління Спілки польського харцерства, напередодні війни запропонував ліквідувати всі харцерські курси та табори. На останньому вогнищі харцери Волинської хоругви присягли, що стануть до боротьби на захист Батьківщини. Багато з них загинуло під час війни.

Підрозділи полку КОП «Здобунів» (батальйон «Житинь» входив до його складу) перемістилися до Старого Сонча. Батальйон отримав новий кryptonім – «Горинь». У батальйоні КОП «Горинь» я залишався до кінця війни. Виконував там різні функції, зокрема, був самостійним командиром піхотного взводу (...) і секції зв'язку в Кросценку над Дунайцем», – писав Адамцьо. Воєнна дорога Леопольда вела до Щавниці, Кросьценка, Старого Сонча, далі через Ясло, Горлице, Кросно, Перемишль, Судову Вишню, Грудек Ягеллонський до Львова, де на солдатів чекало повідомлення про те, що на територію Польщі увійшла Червона армія. На цьому шляху Леопольд Адамцьо був командиром роти.

Після того, як совети ввійшли до Львова, Адамцьо виїхав до Рівного. Там він дізнався, що арештували коменданта Волинської хоругви, харцмейстра Валеріана Єремію Слівінського. У той же день Адамцьо повернувся до Львова, завдяки чому уникнув арешту в Рівному.

Леопольд Адамцьо був діячем антирадянського підпілля (більше про це – в статті Тетяни Самсонюк). У червні 1941 р. його арештували органи НКВС і в результаті слідства його мали розстріляти у львівській в'язниці. З невідомих нам причин йому вдалося уникнути смертної кари. Після нападу Німеччини на СРСР він продовжував підпільну діяльність у Львові. Брав участь у таємному навчанні, був комендантом «Сірих шеренг» у Львові аж до наступу советів, діяв у Союзі збройної боротьби, а згодом в Армії Крайовій.

У 1944 р. він повернувся до Перемишля, де працював у гімназії та торговому ліцеї, відновив роботу харцерського спортивного клубу «Чувай». Згодом переїхав із сім'єю у Нижню Сілезію, до Валбжиха, де був директором Гімназії та ліцею імені Болеслава Лімановського. У 1950 р. він переїхав до Гдині, де був директором Ліцею закордонної торгівлі й Економічного ліцею. Леопольд Адамцьо вийшов на пенсію в 1965 р. Помер 1 липня 1978 р. у Гдині.

Леопольд Адамцьо був кавалером багатьох нагород. Він одержав, зокрема, Зірку Перемишля, почесну відзнаку «Орлята», відзнаку 20-річчя гуфця у Львові (1932 р.), відзнаку Перемишльського харцерства (1932 р.), відзнаку 25-річчя Спілки польського харцерства, Золоту відзнаку Польського філателістичного об'єднання, відзнаку 10-річчя Харцерської служби (1932 р.), Срібний хрест заслуги (1936 р.), відзнаку «Вдячність» Спілки польського харцерства (1936 р.), Срібний хрест ордену «Virtuti Militari» (1939 р.), Кавалерійський хрест ордену «Відродження Польщі» (1958 р.), Золотий хрест заслуги, Хрест Армії Крайової, Партизанський хрест (1975 р.).

Олександр РАДІЦА

Aby wszyscy byli jedno

W sobotę 12 listopada w Kościele Św. Joachima i Anny we Włodzimierzu Wołyńskim odbył się odpust Św. Jozafata, biskupa i męczennika. Na uroczystość przybyli liczni goście z Wołynia, Polski i Białorusi – wierni wyznania rzymskokatolickiego, grekokatolickiego i prawosławnego.

Święty Jozafat

Kim jest Św. Jozafat i jakie związki łączą go z Wołyniem? Jozafat Kuncewicz urodził się ok. 1580 r. we Włodzimierzu Wołyńskim w rodzinie prawosławnej. W wieku 24 lat wstąpił do klasztoru. Dzięki pobożności i talentom szybko zrobił karierę kościelną: mając niespełna 40 lat został arcybiskupem połockim, który opiekował się prawie całym terenem białoruskim. Nikt wówczas nie spodziewał się, że biskup Jozafat przyjmie unię z Rzymem.

Dlaczego? Odpowiadając na to pytanie należy pamiętać, że Kościół Kijowski nie przyjął tragicznego podziału Kościoła Powszechnego w X–XI w. Biskupi Kościoła Kijowskiego nigdy nie wydawali żadnych postanowień o odłączeniu się od Rzymu, a ówczesne religijne księgi słowiańskie były prześięknięte ideą jedności Kościoła. Na przykład, «Słowo o zakonie i łasce» metropolity kijowskiego Ilariona, w którym opowiada się o chrzcie Rusi przez księcia Włodzimierza, szczególnie podkreśla jedność chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu; «Pochwała Grzegorza dla ojców Soboru we Florencji i Konstancji» (Grzegorz Camblak był metropolitą kijowskim w latach 1414–1418) potwierdza, że idea jedności kościelnej nie była obcą dla metropolii kijowskiej o wiele wcześniej przed Unią Brzeską. Obchodzono też święta obrządku zachodniego, których nie było w Kościele Greckim, m.in. przeniesienie relikwii świętego Mikołaja w Bari, które Kościół Kijowski zapożyczył od zachodu w XII w.

Biskup Jozafat pozostając gorliwym kaznodzieją i obrońcą tradycji prawosławnej, ciągle nawoływał o przywrócenie jedności Kościoła poprzez unię. Dzięki jego działalności, do unii z Rzymem przystępowało coraz więcej nowych parafii, więc postać Jozafata stała się bardzo niebezpieczna dla jego oponentów. 12 listopada 1623 r. zabił go w Witebsku wściekły tłum fanatyków. Jednak nawet po męczeńskiej śmierci biskup dalej prowadził za sobą nowych parafian. Prawosławne parafie nadal przechodziły na stronę unii, a biskup prawosławny Melecjusz Smotrycki, główny inicjator nieposłuszeństwa wobec arcybiskupa Jozafata, po tej tragedii kontynuował rozpoczętą przez niego sprawę przywrócenia jedności między chrześcijanami.

Papież Urban VIII beatyfikował Jozafata Kuncewicza dwadzieścia lat po jego śmierci – w 1643 r. W 1867 r. w Rzymie papież Pius IX kanonizował Jozafata Kuncewicza (1580–1623), patrona Ukrainy-Rusi. Obecnie doczesne szczątki Świętego Jozafata spoczywają w głównej świątyni Kościoła Katolickiego – Bazylice Św. Piotra w Rzymie, obok grobu Księcia Apostołów, świętego Piotra. Natomiast we Włodzimierzu Wołyńskim w Kościele Św. Joachima i Anny przechowywane są relikwie Świętego Jozafata. Jest to jedyny święty urodzony na ziemi wołyńskiej, który został wpisany do głównego kalendarza Kościoła Rzymskiego.

Obchody we Włodzimierzu Wołyńskim

Już po raz kolejny podczas odpustu Świętego Jozafata w kościele we Włodzimierzu Wołyńskim zgromadzili się przedstawiciele różnych wyznań chrześcijańskich. W tym roku, jak i w poprzednich latach, proboszcz parafii o. kan. Bronisław Lech Koszlaga gościł księży i wiernych z Kościoła Grekokatolickiego oraz Prawosławnego. Symboliczne jest to, że do Włodzimierza Wołyńskiego, gdzie się urodził Jozafat, przybył biskup Oleg Butkiewicz z Witebska, gdzie święty zakończył swoje życie. Biskup Oleg Butkiewicz jest Białorusinem, a także najmłodszym biskupem w całym Kościele Rzymskim. Uroczystą mszę odprawili ordynariusz witebski, biskup Oleg Butkiewicz i ordynariusz łucki, biskup Witalij Skomarowski. Po mszy odprawionej w języku ukraińskim, białoruskim i polskim odbyło się krótkie nabożeństwo w intencji jedności, a także adoracja relikwii świętego Jozafata. Bardzo wzruszające i naprawdę rodzinne było powitanie w języku polskim złożone przez duchownych prawosławnych na ręce Polaków, którzy dzień wcześniej obchodzili Święto Niepodległości. Wierni parafii, którymi opiekuje się o. kan. ociec Lech Koszlaga, złożyli mu życzenia z okazji 25. rocznicy służby na Ukrainie i 10. rocznicy pracy we Włodzimierzu Wołyńskim.

Anatolij OLICH
Foto autora

Щоб усі були одно

У суботу, 12 листопада, в костелі Святих Йоакима та Анни у Володимирі-Волинському відзначали літургійний спомин Святого Йосафата, єпископа та мученика. На урочистість прибули численні гості з Волині, Польщі та Білорусі: римокатолики, греко-католики та православні.

Святий Йосафат

Хто такий Святий Йосафат і як він пов'язаний із Волинню? Святий Йосафат Кунцевич народився близько 1580 р. у Володимирі-Волинському в православній родині. Прийняв у 24-річному віці постриг у монахи. Завдяки поборності та талантам зробив блискучу церковну кар'єру: в неповні 40 років став полоцьким архієпископом, під владою якого перебували майже всі білоруські землі. І тут несподіванка для багатьох, як грім серед ясного неба: владика Йосафат приймає унію з Римом!

Чому? При розгляді цього питання потрібно пам'ятати, що київська Церква не сприйняла трагічного розламу Вселенської Церкви у X–XI ст. Єпископи київської Церкви ніколи не приймали жодної постанови про розрив із Римом, а релігійні слов'янські книги того часу були просякнуті ідеєю єдності Церкви. Наприклад, «Слово про закон та благодать» київського митрополита Іларіона, в якому розповідається про хрещення Русі святим рівноапостольним князем Володимиром, особливо наголошує на єдності християнського Сходу та Заходу; «Слово похвальне Григорія отцям собору у Флоренції та Констанці» (Григорій Цамблак – київський митрополит у 1414–1418 рр.) доводить, що ідея єдності Церкви ще задовго до Берестейської унії була не чужою для Київської митрополії. Відзначалися також свята західного християнства, яких не було у грецькій Церкві, зокрема перенесення мощів Святого Миколая в Барі, яке київська Церква перейняла із заходу у XII ст.

Владика Йосафат, залишаючись ревним проповідником і захисником православної традиції, послідовно виступав за відновлення єдності Церкви шляхом унії. Його діяльність приносила плоди: приєднання до унії з Римом все нових і нових парафій. Тому постать Йосафата стала надто небезпечною для його опонентів. Його вбила у Вітебську 12 листопада 1623 р. розлючена юрба фанатиків. Проте навіть після мученицької смерті владика продовжував вести за собою нову паству. Православні парафії й надалі приєднувалися до унії, а головний натхненник виступів проти архієпископа Йосафата, православний владика

Мелетій Смотрицький, після цієї трагедії продовжував його справу у творенні єдності між християнами.

Папа Урбан VIII беатифікував Йосафата Кунцевича через двадцять років після його смерті – в 1643 р. У 1867 р. в Римі Папа Пій IX канонизував Йосафата Кунцевича (1580–1623 рр.), небесного покровителя України-Русі. Сьогодні тлінні останки Святого Йосафата спочивають у головному храмі католицької Церкви – в базиліці Святого Петра в Римі, неподалік гробу самого Князя апостолів Святого Петра. У Володимирі-Волинському в костелі Святих Йоакима та Анни зараз зберігаються реліквії Святого Йосафата. Між іншим, це єдиний святий, народжений на волинській землі, якого включили в головний календар римської Церкви.

Святкування у Володимирі-Волинському

Уже не вперше на спомин Святого Йосафата у володимирському храмі зібралися представники різних конфесій християнства. І цього разу гостювали в настоятеля храму отця-каноніка Броніслава Леха Кошляги священники та віряни з православної та греко-католицької Церков. Символічно, що у Володимир-Волинський – місто, де народився Йосафат, – приїхав єпископ Олег Буткевич, владика з Вітебська – міста, де святий закінчив своє життя. До речі, єпископ Олег, за національністю білорус, – наймолодший єпископ у всій римській Церкві. Урочисту месу звершили вітебський ординарій, єпископ Олег Буткевич та луцький ординарій, єпископ Віталій Скомаровський. Після меси, яку правила українською, білоруською та польською мовами, відбулися короткий молебень за єдність, а також поклоніння мощам Святого Йосафата. Дуже зворушливим і по-справжньому родинним було привітання польською мовою від православного духовенства поляків, які днем раніше відзначали День Незалежності. Віряни парафій, якими опікується отець Лех, вітали його теж із 25-літтям служіння в Україні та 10-ю річницею праці у Володимирі-Волинському.

Анатолій ОЛІХ
Фото автора

Młodzież poznawała tradycje

Молодь пізнавала традиції

Projekt «Ukraińsko-Polskie Tradycje Ludowe» zjednoczył dzieci z Ukrainy i Polski. W polskim Brzozowie prezentowały one sobie nawzajem tradycje weselne. Informuje o tym Departament Oświaty Łuckiej Rady Miejskiej.

Na zaproszenie Fundacji Promocji i Rozwoju Bieszczad w dniach 7–14 listopada 2016 r. uczniowie oraz nauczyciele z łuckiego Pałacu Młodzieży Szkolnej (folklorystyczny zespół «Співоче коло» i Zespół Tańca Ludowego «Радість») na czele z dyrektorem Pałacu Stepanem Sydorukiem odwiedzili miasto Brzozów w województwie podkarpackim. Tam wraz z młodzieżą z Tarnobrzegu uczestniczyli w projekcie «Ukraińsko-Polskie Tradycje Ludowe». Każdy zespół zaprezentował fragmenty weselnych obyczajów swojego kraju.

Delegacja przez tydzień mieszkała w Ośrodku Turystycznym «Czardworek» (dawnej rezydencji biskupów przemyskich). W ciekawym i bogatym programie wizyty znalazło się m.in. zapoznanie się z polskimi rówieśnikami i ich opiekunami, warsztaty tańców ludowych, wspólne próby, wycieczki czy jazda konna.

Źródło: www.lutskrada.gov.ua

Проект «Українсько-польські народознавчі традиції» об'єднав дітей з України та Польщі. У польському Бжозові вони презентували одне одному весільні традиції. Про це повідомляє управління освіти Луцької міської ради.

7–14 листопада 2016 р. вихованці та керівники гуртків луцького Палацу учнівської молоді (фольклорний ансамбль «Співоче коло» та народний ансамбль танцю «Радість») на чолі з директором ПУМ Степаном Сидорук на запрошення Фундації промоції та розвитку Бещад відвідали місто Бжозув у Польщі. Там вони разом із молоддю з польського Тарнобжега взяли участь у проекті «Українсько-польські народознавчі традиції». Кожен колектив презентував фрагменти весільних обрядів свого краю.

Делегация розмістилася протягом тижня у відпочинковому комплексі «Чардворек» (колишня резиденція перемиських митрополитів). У цікавій і насиченій програмі перебування були знайомство з польськими ровесниками та їхніми керівниками, майстер-класи з народних танців, спільні репетиції, екскурсії, прогулянки верхи на конях і т. д.

Джерело: www.lutskrada.gov.ua

На вулицях Луцька хочуть встановити 63 камери зовнішнього відеоспостереження за 7,5 млн грн.

.....

Łuckie ulice planuje się wyposażyć w 63 kamery monitorujące. Ogólny koszt projektu wynosi 7,5 mln. hrywien.

.....

Na budownictwo 27-ї луцької школи спрямують 4 млн 300 тис. грн. Загальний кошторис проекту складає близько 100 млн грн

Na budowę nowej łuckiej szkoły nr 27 władze miasta skierują dodatkowe 4 mln. 300 tys. hrywien. Ogólny koszt wybudowania tego obiektu wynosi 100 mln hrywien.

Шацький район Волині має 37 пам'яток культурної спадщини, зокрема три з них занесено до державного реєстру національного культурного надбання Волинської області.

.....

Na terenie rejonu szackiego zarejestrowano 37 obiektów dziedzictwa kulturowego. Trzy z nich zostały wpisane do Państwowego Rejestru Dziedzictwa Kulturowego w Obwodzie Wołyńskim.

Na оновлення громадського транспорту в 9 містах України, зокрема й у Луцьку, Європейський інвестиційний банк планує виділити 200 млн євро.

.....

Na odnowienie taboru komunikacji miejskiej w 9 miastach Ukrainy, w tym w Łucku, Europejski Bank Inwestycyjny planuje wydać 200 mln euro.

Оршуля Фариняк, волинська письменниця, отримала нагороду «Найкращий дебют» на загальноєвропейському фестивалі наукової фантастики «Єврокон» у Барселоні.

.....

Wołyńska pisarka Orszula Faryniak została laureatką nagrody «Najlepszy debiut» na Europejskim Konwencie Miłośników Literatury Science Fiction Eurocon w Barcelonie.

До 350-річчя від дня народження видатного іконописця Йова Кондзелевича в Луцьку видали друком календар із його роботами.

.....

Z okazji 350. rocznicy urodzin wybitnego malarza ikon Jowa Kondzelewicza w Łucku wydano kalendarz z jego pracami.

Pierwszy krok

«Nie czekam, aż państwo się obudzi, nie mam na to czasu» – mówi Serhij Godlewski, który wiele lat poświęcił porządkowaniu ukraińskich cmentarzy na terenie Polski. Prezes Stowarzyszenia «Fundacja Niepodległość» w Łucku, kurator projektu «Pamięć bez granic» był gościem naszej redakcji.

– Czy pamiętasz pierwszy cmentarz, który doprowadziłeś do porządku? Kiedy to było?

– To był rok 2002. Cmentarz we wsi Szczypiorno w województwie wielkopolskim. Dzięki wsparciu harcerzy ze Zgierza pracowaliśmy później w centralnej Polsce, na Warmii i Mazurach oraz w innych regionach, gdzie zostały pochówki ukraińskich żołnierzy lub ukraińskie cmentarze cywilne.

Już od 14 lat jeżdżę odnawiać ukraińskie cmentarze na terenie Chełmszczyzny. Od roku 2010 zacząłem pracować bliżej pogranicza, głównie w powiecie hrubieszowskim. W 2000 r. zacząłem paszportyzację cmentarzy i w tym celu objechałem 367 wsi. Najpierw robiłem to jako wolontariusz, później zostałem sekretarzem państwowym Komisji Międzywydziałowej ds. Uhonorowania Pamięci Ofiar Wojen i Represji Politycznych powołanej przy Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej. Do tej komisji przyszedłem już z pewnym doświadczeniem.

– Jak odbywała się paszportyzacja?

– Pojechałem do Prawosławnego Biskupa Abła, który skierował mnie do ks. Jana Kota, proboszcza parafii prawosławnej w Hrubieszowie. Kiedy wyjaśniłem, co chcę zrobić, on skierował mnie do ludzi, którzy opowiadali o cmentarzach prawosławnych. Robiłem zdjęcia na zwykłą «mydelniczkę», wykonywałem pomiary. Później poznałem ludzi, którzy również zajmowali się czymś podobnym. Na przykład ze Stowarzyszenia Magurycz, które odnawia i konserwuje zabytki i nagrobki na ziemiach łemkowskich, harcerzami z województwa łódzkiego oraz Jarosławom Góreckim, który wprowadził mnie do tej pracy na terenie Polski, za co jestem mu niezmiernie wdzięczny. To właśnie dzięki harcerzom udało się nam uporządkować cmentarz w Szczypiornem.

– Dlaczego interesujesz się zabużańskimi ziemiami przygranicznymi? Czy może dlatego, że w Twojej rodzinie był ktoś z Buga czy jest inny powód?

– Nie. Moja rodzina pochodzi z okolic Beresteczka. Jeszcze we wczesnym dzieciństwie dowiedziałem się o zabużanach, dlatego że w naszej wsi mieszkali przesiedleńcy, nazywaliśmy ich właśnie tak. Na początku lat 90-tych zaczęło otwierać mówić o roku 1944: i o akcji «Wisła», i o wysiedleniu Polaków z Ukrainy. Ten temat mnie interesował. W 1996 r. po raz pierwszy pojechałem na Chełmszczyznę i zobaczyłem kilka zaniedbanych cmentarzy ukraińskich. Poznałem też przedstawicieli władz lokalnych.

– Jaki mieli stosunek do Twojej działalności? Jak tłumaczyli się z tego, że cmentarze są tak zaniedbane?

– Wszystkie cmentarze na terenie Ukrainy należą do społeczności lokalnych. W Polsce część cmentarzy należy do cerkwi lub kościołów, a więc wszystkie zezwolenia na organizację prac na cmentarzach należały uzgadniać również z nimi. Polskie cmentarze na Ukrainie i ukraińskie w Polsce mają podobne historie. Były celowo niszczone. Jestem przekonany, że tak robiono po to, aby zatrzeć ślady obecności różnych narodów na tych ziemiach. Ponadto cmentarze były bezczeszczone. I po jednej, i po drugiej stronie granicy na ich terenie urządzano na przykład wysypiska śmieci.

– Smutny jest też los polskich cmentarzy na Ukrainie. Niedawno odwiedziłem kilka z nich. Musiałem się zmierzyć z takim obrazem: w czymś rozkopanym grobowcu rodowym – matracą, przeterminowaną i butelką. Kobieta z lokalnej polskiej społeczności powiedziała: «Nie możemy tu zrobić porządku własnymi siłami». Jak uważasz, czy jest nadzieja, że państwo wreszcie się obudzi?

– Nie wiem, kiedy obudzi się państwo i nie czekam na to, ponieważ nie mam na to czasu.

– Jak pozyskujecie dofinansowanie?

– W październiku jeździliśmy do Małkowa w gminie Mircze powiatu hrubieszowskiego. Uporządkowaliśmy tam cmentarz. Ten projekt dofinansowało Ministerstwo Młodzieży i Sportu

Ukrainy. Poprzednie wyjazdy organizowaliśmy głównie dzięki pomocy sponsorów. Wśród darczyńców byli m.in. przedstawiciele władz i biznesu.

– W 2011 r. w projekcie «Pamięć bez granic» brała udział także młodzież ze Stowarzyszenia Kultury Polskiej imienia Ewy Felińskiej na Wołyniu. Po powrocie wolontariusze opowiadali, że bardzo się zdziwili, kiedy miejscowi wzięli własne narzędzia i przyszli im pomagać. Nasza młodzież zapytała, czy im za to zapłacono, a miejscowi odpowiedzieli, że nie, po prostu zobaczyli, że nie radzą sobie z wielkim zakresem prac, na dodatek bez sprzętu.

– To było we wsi Modryń. Tam na cmentarzu przepływały się drzewa, dziki chmiel, krzyże. Dzisiaj ten cmentarz jest uporządkowany i ogrodzony, miejscowi regularnie go koszą. Cmentarze żyją, kiedy ludzie na nie przychodzą.

Kiedy razem pracują Polak i Ukrainiec, którzy wcześniej nie rozmawiali po polsku lub po ukraińsku, znajdują wspólny język – to dyplomacja ludowa.

– W tym roku przyjechała do nas polska młodzież, żeby pomóc uporządkować cmentarze na Wołyniu.

– Latem uczestnicy projektu «Pamięć bez granic» uporządkowali cmentarze we wsiach Wereszyn, Łasków, Modryń i Sahryń w gminie Mircze powiatu hrubieszowskiego. W październiku-listopadzie ukraińska i polska młodzież wspólnie sprzątała cmentarze w Małkowie na Lubelszczyźnie, a później w Nieświeżu na Wołyniu. Ze strony polskiej w projekcie wzięło udział sześcioro uczniów w wieku 14–16 lat oraz dwie nauczycielki z Gimnazjum nr 2 im. ks. Zygfryda Berezeckiego w Chełmie.

– Na moje pytanie czy chcieliby jeszcze raz tutaj przyjechać, odpowiedzieli: «Tak, ponieważ jeszcze nigdy nie widzieliśmy polskich cmentarzy na terenie Polski «w takim stanie» też wcześniej nie widzieli.

– Mam nadzieję, że kiedy te dzieci wrócą do Polski i część z nich będzie szukała zaniedbanych nekropolii, to opowiedzą innym młodym Polakom, że pracowały razem z Ukraińcami. Taka praca podtrzymuje naszą kondycję moralną, niezależnie od wyznania oraz jednoczy.

– Jak powinna wyglądać Twoja działalność w przyszłości, Twoje stosunki z państwem?

– Po pierwsze, chciałbym nawiązać współpracę ze wspólnotami, środowiskami młodzieżowymi po jednej i drugiej stronie Bugu. Powinniśmy podnieść z ruiny ukraińskie cmentarze w Polsce, to samo należy robić z polskimi cmentarzami

Перший крок

«Не чекаю, коли прокинеться держава, бо не маю часу», – каже Сергій Годлевський, котрий багато років присвятив впорядкуванню українських цвинтарів на території Польщі. Голова товариства «Фундація незалежність» у Луцьку, куратор проекту «Пам'ять без кордонів» був гостем нашої редакції.

цвинтарях треба узгоджувати з ними. І польські кладовища в Україні, й українські в Польщі мають подібну історію. Їх планомірно знищували. Я переконаний, що це робили для того, щоб стерти сліди присутності різних етносів на цих землях. Мало того, над цвинтарями відбувалися наруга. Як із одного, так і з іншого боку кордону на їх території влаштовували, наприклад, сміттєзвалища.

– Сумну долю мають також польські кладовища в Україні. Недавно я відвідав кілька з них. Довелося побачити таку картину: в чийомуś розритому родинному склепі – матрац, презервативи і пляшки. З нами була пані з місцевої польської громади, котра сказала: «Ми своїми силами не зможемо зробити тут порядок». Як Ти вважаєш, є надія, що держава нарешті прокинеться?

– Я не знаю, коли прокинеться держава, і цього не чекаю, бо не маю часу.

– Де ви берете фінансування?

– У жовтні ми їздили до Малкова в гміні Мірче Грубешівського повіту. Розчистили там кладовище. Цей проект фінансувало Міністерство молоді і спорту України. Попередні виїзди ми робили, переважно, на спонсорські кошти. Серед спонсорів були, зокрема, представники влади та бізнесу.

– У 2011 р. у проекті «Пам'ять без кордонів» брала участь також молодь із Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської. Вони розповідали, що дуже здивувалися, коли місцеві взяли свої інструменти і прийшли їм допомогти. Наша молодь запитала, чи їм за це платили, а місцеві відповіли, що ні, просто побачили, що ті не дають ради самі з великим об'ємом роботи та ще й без техніки.

– Це було в селі Модринь. Там на цвинтарі сплелися в одне ціле дерева, дикий хміль, хрести. Сьогодні це кладовище впорядковане й огорожене, місцеві регулярно косять там траву. Кладовища живуть тоді, коли людина на них приходить.

Коли разом працюють поляк і українець, які до того ні разу не розмовляли польською чи українською, і вони знаходять спільну мову – це народна дипломатія.

– Цього року до нас приїхали польські діти, щоби допомогти впорядковувати цвинтарі на Волині.

– Улітку учасники проекту «Пам'ять без кордонів» впорядковували кладовища в селах Верешин, Ласків, Модринь та Сагринь у гміні Мірче Грубешівського повіту. У жовтні-листопаді українська та польська молодь прибрали разом кладовища у Малкові на Люблінщині, а потім у Несвічі на Волині. Із польської сторони у проекті взяли участь шестеро учнів віком 14–16 років та дві вчительки із Холмської гімназії № 2 імені отця Зигфрида Березецького.

– На моє запитання, чи хотіли б вони сюди ще раз приїхати, відповіли: «Так, бо ми ще ніколи не бачили польського кладовища у такому стані». Українських кладовищ на території Польщі «у такому стані» вони також раніше не бачили.

– Маю надію, коли вони повернуться до Польщі й частина з них буде шукати занедбані некрополі, вони розкажуть іншим молодим полякам, що працювали разом з українцями. Така праця підтримує нашу моральну kondицію, незалежно від конфесії, та об'єднує.

– Як би мала виглядати Твоя діяльність у майбутньому, стосунки «Ти і держава»?

– По-перше, я хотів би налагодити співпрацю із громадами, молодіжними середовищами з однієї та з другої сторони Бугу. Ми маємо піднімати з руїн українські кладовища в Польщі, а рівночасно це потрібно робити із польськими цвинтарями в Україні. Ні польська сторона, ні українська не мають можливості постійно перебувати за кордоном, але про кладовища можуть дбати місцеві жителі.

– Пам'ятаєш перший цвинтар, який Ти впорядкував? І коли це було?

– Це був 2002 р. Цвинтар у селі Щипьорному у Великопольському воєводстві. За сприяння харцерів зі Згежа ми працювали і в Центральній Польщі, і на Вармії та Мазурах, і в інших регіонах, там, де залишилися поховання українських воїнів або цивільні українські поховання.

Уже 14 років я їзджу відновлювати українські кладовища на території Холмщини. Із 2010 р. почав працювати ближче прикордоння, в основному в Грубешівському повіті. Починаючи з 2000 р., я вже займався паспортизацією кладовищ і проїхав 367 сіл. Спочатку я робив це як волонтер, пізніше став державним секретарем міжвідомчої комісії у справах увічнення пам'яті жертв воєн і політичних репресій при Волинській облдержадміністрації. У цю комісію я прийшов уже з певним багажем.

– Як проходила паспортизація?

– Я поїхав до владики Авеля, він направив мене до отця Яна Кота, православного священика на Грубешівщині. Коли пояснив, що я хочу, він почав направляти мене до людей, які розповідали мені про православні кладовища. Я фотографував їх звичайною «мильницею», замірював. Пізніше познайомився з людьми, які займалися подібною справою. Наприклад, із товариством «Магурич», яке відновлює й реставрує пам'ятники та надгробки на Лемківщині, харцерами із Лодзького воєводства та Ярославом Гурецьким, котрий ознайомив мене із цією роботою на території Польщі, за що я йому дуже вдячний. Саме завдяки харцерам нам вдалося впорядкувати цвинтар у Щипьорному.

– Прикордонні забужанські землі Тебе цікавлять тому, що в родині був хтось із-за Бугу, чи є інша причина?

– Ні. Мій рід походить з-під Берестечка. Ще в ранньому дитинстві я дізнався про забужан, тому що в нашому селі були переселенці, саме так їх тоді називали. На початку 90-х рр. голосно почали говорити і про 1944 р., і про акцію «Вісла», і про виселення з України поляків. Мене цікавила ця тематика. У 1996 р. я вперше поїхав на Холмщину і тоді побачив кілька закинутих українських кладовищ. Познайомився також із представниками місцевої влади.

– Як вони поставилися до Твоєї діяльності? Як пояснювали те, що ці кладовища перебувають у такому стані?

– Усі кладовища на території України належать місцевим громадам. У Польщі частина кладовищ належить церквам або костелам, відповідно всі дозволи на проведення робіт на

na Ukrainie. Ani polska strona, ani ukraińska nie mają możliwości stale przebywać za granicą, ale o cmentarze mogą zadbać miejscowi.

Ważne jest dla mnie, żeby niezależnie od mojego telefonu lub telefonu od sołtysa, ludzie poszli i uporządkowali polski cmentarz w swojej miejscowości. Kiedy my idziemy na cmentarz po Świętach Wielkanocnych, żeby procesja wstąpiła też na polski cmentarz. Chciałbym, żeby taki sam stosunek istniał do ukraińskich cmentarzy na terenie Polski. Żebyśmy informowali siebie nawzajem, że gdzieś są zaniedbane polskie lub ukraińskie cmentarze. Żeby tak było na całym polsko-ukraińskim pograniczu, a nie tylko na Wołyniu lub Chełmszczyźnie.

– W Wojutynie harcerze uporządkowali lokalny cmentarz, a już po dwóch miesiącach ktoś ukradł płytę z grobowca rodziny Felińskich, która została wykonana z litego granitu. Miejscowi niby nie wiedzą kto to zrobił,

ale przecież tak ciężkiej płyty nie dałoby się wynieść z cmentarza po cichu i bez pomocy techniki. Jak uchronić te cmentarze przed profanacją?

– Nie sądzę, że nikt nic nie wie. To jest przestępstwo i ta osoba powinna zostać ukarana. To pytanie należy poruszyć w mediach, ponieważ to skłania do osądzenia podobnych działań. Nikt nie odwołał zamkniętego cmentarza rzymsko-katolickiego, on istnieje, i takie obiekty należą do narodowego dziedzictwa kulturowego. Są samorządy terytorialne. Władze państwowe powinny skierować apel do hierarchów wszystkich Kościołów, mniej więcej o takiej treści: jeśli na terenie jakiejś parafii jest zaniedbany cmentarz, prosimy o duchową i materialną opiekę nad nim. To byłby pierwszy krok.

Rozmawiał Walenty WAKOLUK

Dla mnie była b. ważliwą sytuacją, jakби, незалежно від мого дзвінка чи дзвінка голови сільської ради, люди пішли і впорядкували польське кладовище. Коли в нас ідуть на цвинтарі після Великодня, щоб процесія зайшла й на польське кладовище. Хотілося, щоб таке саме ставлення було й до українських цвинтарів на території Польщі. Щоб у нас були спільні сигнали, що десь є занедбані кладовища. Щоб так було на цілому польсько-українському прикордонні, не тільки на Волині та Холмщині.

– У Воютині харцери впорядкували місцевий цвинтар, а через два місяці хтось вкрав надгробну плиту похованого там роду Фелінських, виконану з монолітного граніту. Місцеві ніби не знають, хто це зробив, хоча величезну плиту неможливо було винести з кладовища непомітно і без використання техніки. Як зберегти ці цвинтарі від профанації?

– Не думаю, що ніхто нічого не знає. Це злочин, і винуватців повинні покарати. Це питання потрібно підняти в пресі, тому що це спонукає до засудження таких дій. Ніхто не скасовував закриті римо-католицьке кладовище, воно є, і такі об'єкти належать до національної культурної спадщини. Є органи місцевого самоврядування. Органи державної влади мали би звернутися до ієрархів усіх Церков із приблизно такими словами: якщо на території якоїсь парафії є занедбане кладовище, то просимо взяти над ним духовну й матеріальну опіку. Це був би перший крок.

Розмовляв Валентин ВАКОЛЮК

Ogłoszono II Konkurs Historyczny «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920 w obronie granic i niepodległości»

Komitet Pamięci Rotmistrza Witolda Pileckiego w Kobyłce zaprasza szkoły, uczniów do wzięcia udziału w II Konkursie Historycznym «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920 w obronie granic i niepodległości».

Konkurs skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponad gimnazjalnych w Polsce, na Kresach, szkół polonijnych oraz osadzonych w Aresztach Śledczych.

Konkurs przeprowadzony jest w ośmiu kategoriach:

1. Kategoria szkoły podstawowe kl. 1–3 – praca plastyczna «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920, w obronie granic i niepodległości».
2. Kategoria szkoły podstawowe kl. 4–6 – praca plastyczna «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920, w obronie granic i niepodległości».
3. Kategoria szkoły gimnazjalne – poezja «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920, w obronie granic i niepodległości».
4. Kategoria szkoły gimnazjalne – komiks «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920, w obronie granic i niepodległości».
5. Kategoria szkoły ponad gimnazjalne – film «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920, w obronie granic i niepodległości».

6. Kategoria szkoły ponad gimnazjalne – projekt graficzny plakatu «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920, w obronie granic i niepodległości».

7. Kategoria osadzeni w Aresztach Śledczych – praca plastyczna «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920, w obronie granic i niepodległości».

8. Kategoria osadzeni w Aresztach Śledczych – poezja «Wojna polsko-bolszewicka 1919–1920, w obronie granic i niepodległości».

Prace należy przesłać na adres :

Zespół Szkół im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Zielonce

05-220 Zielonka ul. Inżynierska 1

Termin składania prac upływa 30 listopada 2016 r.

Szczegóły konkursu można znaleźć tutaj: <http://komitet-pamieci-pileckiego.com/>

komitet-pamieci-pileckiego.com

II Konkurs Historyczny

WOJNA POLSKO-BOLSZEWICKA

1919-1920 - W OBRONIE

GRANIC I NIEPODLEGŁOŚCI

V Konkurs "Odkrywamy naszą historię"

W Kijowie zaprezentowano pierwsze książki od «Braille Studio»

У Києві презентували перші книги від «Braille Studio»

Powieść przygodową Nadiji Humeniuk wydaną w Łucku alfabetem Braille'a «Lato z Amazonkami» oraz zbiór opowiadań «Wolontariusze. Mobilizacja dobra» opracowane przez Irenę Karpę zostały zaprezentowane w Kijowie.

Łuckie studio druku alfabetem Braille'a «Braille Studio» wydało te książki przy partnerskiej pomocy Wołyńskiej Drukarni Obwodowej oraz przy wsparciu dobroczyńców.

18 listopada na prezentacji w księgarni «Є» w Kijowie zgromadzili się dziennikarze, wydawcy, niewidomi czytelnicy, znani pisarze, w tym autorzy książki «Wolontariusze» Iryna Sławińska, Halyna Szyjan i Kateryna Babkina. Książki wzbudziły ogromne zainteresowanie. Autorzy czytali fragmenty swoich opowiadań oraz opowiadali ciekawe historie. Na prezentacji była obecna również mała czytelniczka – dziewięcioletnia Saszka Kołesnyk, która jako pierwsza wzięła do rąk książkę Nadiji Humeniuk «Lato z amazonkami». Dziewczynka przeczytała krótki fragment powieści oraz dostała książkę w prezencie. Nowymi książkami cieszyli się także dorośli...

Do Świąt Bożego Narodzenia na maluchów będzie czekać prezent: pismem Braille'a zostanie wydana książka Marjany Flak «Івасикове Різдво».

«Braille Studio» jest realizowany przez wolontariuszy. Celem projektu jest umożliwienie dostępu do informacji osobom niewidomym poprzez wydanie książek i innych materiałów pismem Braille'a. Nad projektem pracuje niewielki zespół: koordynatorzy – Witalij Tkaczuk i Julija Saczuk, przedstawiciel Wołyńskiej Drukarni Obwodowej – Iwan Syniuk, redaktor – Anna Serputko oraz drukarz – Oleksandr Melnyk.

MW

P. S.: Organizacja pozarządowa «Generacja efektywnego działania» potrzebuje prawdziwej «mobilizacji dobra» i wsparcia projektu społecznego «Braille Studio», m.in. pomocy w znalezieniu funduszy na zakup drogiego sprzętu dla zorganizowania skutecznej pracy unikalnej drukarni, która musi pracować dla całej Ukrainy. Organizacja zaprasza autorów, wydawców i twórczych ludzi do realizacji wspólnych projektów i współpracy.

Osoby kontaktowe w projekcie:

Witalij Tkaczuk, tel.: +38 050 223 22 64,
e-mail: volyngud@gmail.com
Julija Saczuk, tel.: +38 063 443 29 32,
e-mail: juliesachuk@gmail.com
<https://www.facebook.com/BrailleStudio.ua/?fref=ts>
<http://gud.org.ua/proekti-organizacii/braille-studio/>

Видані в Луцьку рельєфно-крапковим друком пригодницьку повість Надії Гуменюк «Літо з амазонками» та збірку «Волонтери. Мобілізація добра», яку впорядкувала Ірена Карпа, представили у Києві.

Луцьке студіо друку шрифтом Брайля «Braille Studio» видала ці книги за сприяння і партнерської допомоги ПрАТ «Волинська обласна друкарня» та за підтримки благодійників.

18 листопада на презентації у книгарні «Є» в Києві зібралися журналісти, видавці, незрячі читачі, відомі письменники, серед яких й авторки збірки «Волонтери»: Ірина Славінська, Галина Шиян, Катерина Бабкіна. Вони із задоволенням розглядали велетенські брайлівські книжки з «білими» сторінками, читали уривки зі своїх оповідань, що увійшли до збірки, та розповідали цікаві історії. Завітала на захід і маленька читачка – дев'ятирічна Саша Колесник, яка першою взяла до рук книгу Надії Гуменюк «Літо з амазонками». Дівчинка зачитала невеличкий уривок із цієї повісті й отримала книжки в подарунок. Свого захоплення від видань не стримували й дорослі...

До різдвяних свят на малечу чекатиме подарунок: шрифтом Брайля надрукують «Івасикове Різдво» Мар'яни Фляк.

«Braille Studio» – це волонтерський проект, спрямований на забезпечення доступу до інформації людей із порушеннями зору через створення книг та інших матеріалів шрифтом Брайля. Над проектом працює невелика команда однодумців: координатори – Віталій Ткачук та Юлія Сачук, від Волинської обласної друкарні – Іван Синюк, редактор – Анна Серпутко, друкар – Олександр Мельник.

BM

P. S.: Громадській організації «Генерація успішної дії» дуже потрібна справжня «мобілізація добра» та подальша підтримка соціального проекту «Braille Studio»: допомога в пошуку коштів на придбання необхідного високоякісного обладнання для організації ефективної поточної роботи унікальної друкарні, яка має працювати для всієї України. Організація запрошує авторів, видавців і просто креативних людей до спільних проектів і співпраці.

Контактні особи проекту:

Віталій Ткачук: тел.: 050 223 22 64,
e-mail: volyngud@gmail.com
Юлія Сачук: тел.: 063 443 29 32,
e-mail: juliesachuk@gmail.com
<https://www.facebook.com/BrailleStudio.ua/?fref=ts>
<http://gud.org.ua/proekti-organizacii/braille-studio/>

W Równem odbędzie się turniej pływacki

У Рівному відбудеться турнір із плавання

Rówieńskie Gimnazjum Humanistyczne organizuje III Międzynarodowy Turniej Pływacki poświęcony pamięci Witalija Makarczuka.

W zawodach wezmą udział dziecięce drużyny pływackie z Kijowa, Kowla, Łucka, Równego, Sokala, Truskawca, Czerwonogrodu oraz drużyna z Polski.

Turnir odbędzie się w dniach 16–17 grudnia 2016 r. w Rówieńskim Gimnazjum Humanistycznym (Równe, ul. Sofii Kowalewskiej, 17) przy

wspierciu Rówieńskiego Oddziału Narodowego Komitetu Olimpijskiego Ukrainy, Centrum Kulturalno-Edukacyjnego imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego, telewizji «РТБ», pod patronatem Konsulatu Generalnego RP w Łucku.

MW

Рівненська гуманітарна гімназія організовує III Міжнародний турнір із плавання пам'яті Віталія Макаруча.

У змаганнях братимуть участь дитячі команди з Києва, Ковеля, Луцька, Рівного, Сокаля, Трускавця, Червонограда та збірні з Польщі.

Турнір відбудеться 16–17 грудня 2016 р. у Рівненській гуманітарній гімназії (місто Рівне, вулиця Софії Ковалевської, 17) за підтримки НОК України в Рівненській області, Культурно-

просвітницького центру імені Томаша Оскара Сосновського, телеканалу «РТБ» та під патронатом Генерального консульства РП у Луцьку.

BM

Informacje Lubelskie

■ 18–20 listopada odbył się IX Festiwal «Ukraina w centrum Lublina». Organizatorem festiwalu jest Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza. Stawia ona sobie za zadanie ukazanie współczesnej Ukrainy w różnych odsłonach – literackiej, filmowej, muzycznej i rzemieślniczej. Organizatorzy cieszą się, że festiwalowe przedsięwzięcie połączyło wysiłki wielu organizacji współpracujących na co dzień z Ukrainą, ale także ludzi zainteresowanych ukraińską stroną wielokulturowego Lublina.

■ Arena Lublin jest pierwszym stadionem w Polsce, który «zapaścił węż». Wszystko dlatego, że listopad to miesiąc ogólnopolskiej akcji «Movember». Polega ona na zapuszczaniu w listopadzie wąsów, które mają prowokować do dyskusji i uświadamiać. Chodzi o profilaktykę raka jąder i prostaty, przypomnienie jak ważne są regularne badania i dbanie o swój stan zdrowia.

■ Podróżny z Ukrainy przez graniczne przejście w Zosinie usiłował przemycić do Polski nasiona konopi indyjskich. Na czarnym rynku byłyby warte ponad 50 tys. zł. Próbę przemytu udaremnił celniczy i funkcjonariusze Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej. Kartonowe pudełka z nasionami narkotycznej rośliny kierowca ukrył w dachu pojazdu, pod siedzeniami oraz w pojemnikach na olej. W sumie z zakamarków samochodu celnicy wyłuskali aż 3884 takie opakowania. W każdym z nich znajdowało się po kilka nasion konopi.

■ W Powiatowym Urzędzie Pracy w Zamościu trwają nabory na dotacje na własną działalność gospodarczą oraz refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych. W obu przypadkach maksymalna kwota o jaką można się ubiegać to 17 tys. zł. W Zamościu można skorzystać także ze staży, różnych form wsparcia dla osób po 50. roku życia oraz indywidualnych szkoleń. Urząd oferuje m.in. szkolenia dla kierowców ciężarówek, bo w tej branży jest spory deficyt.

■ W Mokrem koło Zamościa pojawi się małe lotnisko turystyczne. Teren lotniska jeszcze do niedawna należał do Skarbu Państwa. Wojewoda przekazał grunt gminie Zamość w ubiegłym roku, stawiając jednocześnie dwa warunki. Po pierwsze, samorząd miał zapewnić Aeroklubowi Ziemi Zamojskiej możliwość prowadzenia na terenie lotniska działalności statutowej. Druga kwestia dotyczyła utworzenia pasa startowego. Gmina musi to zrobić w ciągu dwóch lat.

■ Próbę przemytu blisko pół setki żywych raków udaremnił funkcjonariusze Służby Celnej z przejścia granicznego w Dorohusku. To pierwszy taki przemyt na lubelskim odcinku granicy. Do próby przemytu przyznał się podróżujący autem 27-letni obywatel Ukrainy. Zwierzęta trafiły do Ogrodu Zoologicznego w Zamościu, natomiast ukraiński podróżny został przekazany w ręce policji. Policjanci będą też prowadzić dalsze postępowanie w tej sprawie. Raki objęte są ochroną gatunkową na podstawie ustawy o ochronie przyrody i Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Ich legalny transport przez granicę mógłby nastąpić tylko pod warunkiem posiadania zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

■ Kolejnych czterech funkcjonariuszy Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej wyjechało do Macedonii, by wspierać tamtejszą policję w ochronie granicy grecko-macedońskiej. Weszli oni w skład 30-osobowej grupy oddelegowanej do tego zadania przez komendanta głównego Straży Granicznej na prośbę strony macedońskiej. Na pierwszą misję wsparcia funkcjonariusze NOSG wyjechali do Macedonii na początku maja. Wówczas było ich sześciu. Kolejnych czterech zostało tam skierowanych 12 września. Czwórka, która jest tam obecnie, wróci do kraju 16 grudnia.

■ W Lubelskiem zakończyły się tegoroczne, jesienne odłowy ryb słodkowodnych. Obok Wielkopolski i Podkarpacia, Lubelskie jest liczącym się dostawcą ryb słodkowodnych w całym kraju. Tu jest kilka dużych gospodarstw rybnych mających po blisko tysiąc hektarów lustra wody, z której odławia się setki ton ryb.

■ W Hrubieszowie odbył się XXI Ogólnopolski Festiwal Pieśni Patriotycznej i Religijnej Wojska Polskiego. Uczestniczyli w nim soliści i zespoły m.in. z Warszawy, Lublina, Żagania, Tomaszowa Mazowieckiego, Rzeszowa i Przemyśla. Inicjatorem powstania tej imprezy był proboszcz parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Hrubieszowie ks. Andrzej Puzon. W tym roku w imprezie wzięła udział rekordowa liczba wykonawców – przeszło 200 osób.

■ Klara Sereja – doktorantka na Wydziale Elektrotechniki Politechniki Lubelskiej zajęła pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie rozwiązań technicznych wpisujących się w założenia czwartej rewolucji przemysłowej. Zaprojektowane przez nią urządzenie pozwoli zdalnie sterować turbinami wiatrowymi – a przydomową elektrownią wiatrową właściciel będzie mógł sterować nawet przez smartfona. Konkurs został zorganizowany w ramach konferencji «Fabryka przyszłości – w drodze do przemysłu 4.0».

■ Radzyń Podlaski stara się o przyznanie Pałacowi Potockich statusu Pomnika Historii. Jeśli tak będzie, to istnieje duża szansa na uzyskanie pieniędzy na przywrócenie mu dawnego blasku. Pałac nazywany jest perłą baroku. Został wybudowany na przełomie XVII–XVIII wieku.

■ Klinika Okulistyki Ogólnej SPSK1 w Lublinie jako jedyny ośrodek okulistyczny w Polsce szkoli lekarzy z chirurgii zaćmy oraz ciała szklanego i siatkówki wykorzystując ćwiczenia na symulatorach komputerowych z fantomami. Elektroniczne symulatory wykorzystywane są także do nauki diagnostyki schorzeń siatkówki. Lekarze mogą ćwiczyć nie tylko samą technikę, ale też umiejętności manualne. Pomysł warsztatów z wykorzystaniem symulatorów został zaczerpnięty z Europejskiej Szkoły Zaawansowanych Studiów w dziedzinie Okulistyki w Lugano w Szwajcarii.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ 18–20 листопада вдев'яте відбувся фестиваль «Україна в центрі Любліна». Його організатор – Фонд духовної культури прикордоння. Завдання, яке він поставив перед собою, – показати сучасну Україну з літературної, музичної, творчої, кіномистецької сторін. Організатори радіють, що підготовка фестивалю об'єднала зусилля численних інституцій, які щодня співпрацюють із Україною, а також людей, зацікавлених українською стороною багатокультурного Любліна.

■ «Арена Люблін» – перший стадіон у Польщі, який «відпустив вуса». Усе тому, що листопад – це місяць всесвітньої акції «Movember». Вона полягає у відпусканні в листопаді вусів, що має спонукати до дискусії та усвідомлення. Йдеться про профілактику раку яєчок та простати, нагадування про те, наскільки важливі регулярна здача аналізів та турбота про стан здоров'я.

■ Громадянин України через прикордонний перехід у Зосині намагався провезти контрабандою до Польщі насіння індійської коноплі. На чорному ринку його вартість становила б понад 50 тис. злотих. Спробу контрабанди виявили працівники Надбужанського відділу Прикордонної служби. Картонні коробки з насінням наркотичної рослини водій заховав у даху автомобіля, під сидіннями та в маслобаку. Всього з автомобіля митники вилучили 3884 таких пакунок. У кожному з них – по кілька насінин конопель.

■ У Повітовому центрі зайнятості в Замості триває набір заявок на дотації для власної економічної діяльності та компенсацію витрат на обладнання й оснащення робочих місць для безробітних. В обох випадках максимальна сума, на яку можна претендувати, становить 17 тис. злотих. У Замості можна також пройти стажування, скористатися різними формами підтримки для осіб, старших 50 років, та взяти участь в індивідуальних тренінгах. Центр пропонує, наприклад, навчання для водіїв вантажівок, бо в цій галузі є серйозний дефіцит.

■ У Мокрому біля Замостя буде невеликий туристичний аеродром. Територія аеродрому ще донедавна належала державі. Воевода передав ділянку гміні в минулому році, поставивши дві умови. По-перше, самоврядування мало би забезпечити Аероклубові Замойщини можливість провадити на території аеропорту свою статутну діяльність. Друга умова стосується, власне, укріплення startової смуги. Гміна повинна реалізувати це протягом двох років.

■ Спробу контрабанди приблизно півсотні живих раків виявили працівники Митної служби на пункті пропуску в Дорогуську. Це перша така контрабанда на люблінському відрізку кордону. Здійснив її 27-річний громадянин України, який подорожував на автомобілі. Раки потрапили до зоопарку в Замості, а українця передали в руки поліції, яка проводитиме слідство в цій справі. Раки як вид підпадають під захист на основі закону «Про охорону природи» і Розпорядження міністра навколишнього середовища щодо захисту різних видів тварин. Їх легальне перевезення через кордон можливе лише за умови отримання дозволу Генерального директора охорони навколишнього середовища.

■ Ще чотири працівники Надбужанського відділу Прикордонної служби (НВПС) виїхали до Македонії, щоб допомогти тамтешній поліції в захисті грецько-македонського кордону. Вони увійшли до складу 30-особової групи, направленої з цією метою Головним комендантом Прикордонної служби на прохання македонської сторони. Перша місія підтримки виїхала з Польщі до Македонії на початку травня. Тоді до неї увійшли шестеро працівників НВПС. Ще чотирьох направили туди 12 вересня. Ті працівники Прикордонної служби, котрі нині там знаходяться, повернуться до Польщі 16 грудня.

■ На Люблінщині завершилася цьогорічна осіння ловля прісноводної риби. Поряд із Великопольщею та Підкарпаттям Люблінщина – потужний постачальник прісноводної риби у всій країні. Тут знаходяться кілька рибальських господарств, що мають приблизно по тисячі гектарів площі водойм, із яких виловлюють сотні тонн риби.

■ У Грубешові відбувся XXI Загальнопольський фестиваль патріотичної та релігійної пісні польського війська. У ньому взяли участь солісти й ансамблі з Варшави, Любліна, Жагані, Томашова Мазовецького, Жешова і Перемишля. Ініціатором створення цього заходу був настоятель парафії Матері Божої Неустанної Помочі в Грубешові, отець Анджей Пузон. Цьогоріч у фестивалі взяла участь рекордна кількість виконавців – 200 осіб.

■ Клара Серія, аспірантка факультету електротехніки Люблінської політехніки, зайняла перше місце в Загальнопольському конкурсі технічних інновацій, які відповідають принципам четвертої промислової революції. Спроекований нею пристрій дозволить на відстані управляти вітровими турбінами: прибудинковою вітровою електростанцією власник зможе керувати навіть за допомогою смартфона. Конкурс відбувся в рамках конференції «Фабрика майбутнього – на шляху до промисловості 4.0».

■ Влада Радзиня Підляського хоче, щоб палацові Потоцьких надали статус історичної пам'ятки. Якщо так станеться, існує великий шанс на одержання грошей для повернення йому колишнього блиску. Палац називають перлиною бароко. Його збудували на зламі XVII–XVIII ст.

■ Клініка загальної офтальмології Самостійної публічної клінічної лікарні № 1 у Любліні – єдиний офтальмологічний осередок Польщі, який на комп'ютерних симуляторах із фантомами навчає лікарів виконувати операції в галузі хірургії катаракти, склоподібного тіла і сітківки. Електронні симулятори також використовують для діагностики захворювань сітківки ока. Ідею майстер-класів із використанням симуляторів запозичили у Європейській школі передових досліджень зі сфери офтальмології у швейцарському Лугано.

Адам ТОМАНЕК

Donald Trump potwierdził sojusz polsko-amerykański

Ambasador RP w USA Piotr Wilczek powiedział, że prezydent-elekt Donald Trump potwierdził w rozmowie z prezydentem Andrzejem Dudą sojusz polsko-amerykański. «Na pewno nie jest zagrożona ani nasza współpraca bilateralna, ani nasze sojusze» – zapewnił.

«Myszę, że nie mamy się czego obawiać» – powiedział polskim dziennikarzom nowy ambasador Polski w Waszyngtonie prof. Piotr Wilczek przy okazji uroczystości z okazji Święta Niepodległości, jaka odbyła się w rezydencji ambasadora. «Jeśli chodzi o stosunki polsko-amerykańskie, to możemy się spodziewać, wbrew różnym retorycznym wypowiedziom z kampanii, że będzie naprawdę dobrze» – zaznaczył.

Kilka godzin wcześniej doszło do rozmowy telefonicznej między prezydentem Dudą a Donaldem Trumpem, który niespodziewanie wygrał 8 listopada wybory prezydenckie w USA. Ambasador Wilczek zwrócił uwagę, że była to «siódma rozmowa prezydenta-elekta z przywódcą kraju UE i pierwsza z przywódcą kraju z Europy Środkowo-Wschodniej, nie licząc Rosji i Ukrainy», co jego zdaniem świadczy to o tym, że «Trump traktuje Polskę poważnie».

Za swoje priorytety na placówce w Waszyngtonie ambasador Wilczek uznał bezpieczeństwo, w tym pogłębianie współpracy wojskowej z NATO i USA oraz bezpieczeństwo energetyczne.

Rzeczpospolita

Дональд Трамп підтвердив польсько-американський союз

Посол РП у США Пьотр Вільчек сказав, що новообраний президент Дональд Трамп підтвердив під час розмови з президентом Анджеем Дудою польсько-американський союз. «Ані нашій двосторонній співпраці, ані нашим союзам нічого не загрожує», – запевнив він.

«Я думаю, ми не маємо чого побоюватися», – сказав польським журналістам новий посол Польщі у Вашингтоні Пьотр Вільчек під час урочистостей із нагоди Дня Незалежності, які пройшли в резиденції посла. «Якщо йдеться про польсько-американські стосунки, то, всупереч різним риторичним висловлюванням, що прозвучали протягом передвиборчої кампанії, ми можемо сподіватися, що все буде добре», – зазначив він.

Кількома годинами раніше відбулася телефонна розмова між президентом Дудою та Дональдом Трампом, котрий виграв 8 листопада президентські вибори у США. Посол Вільчек звернув увагу на те, що це була «сьома розмова новообраного президента з керівником країни-члена ЄС і перша з очільником держави із Центрально-Східної Європи, не враховуючи Росії та України», що, на його думку, свідчить про те, що «Трамп трaktує Польщу серйозно».

Пріоритетами своєї дипломатичної місії у Вашингтоні посол Вільчек визнав безпеку, зокрема поглиблення військової співпраці з НАТО і США, а також енергетичну безпеку.

Rzeczpospolita

Zamiast w okręty NATO, trafili w «terrorystów». Dziwna premiera nowej rakiety

Przy pomocy swojej najnowocześniejszej rakiety przeznaczonej do atakowania okrętów Rosjanie uderzyli w «magazyny uzbrojenia terrorystów» na terenie Syrii. Była to premiera bojowa systemu Bastion i rakiet Onyks. Tym samym Rosjanie po raz kolejny potwierdzili, że Syrię traktują między innymi jako duży poligon do testów nowego uzbrojenia.

Jednocześnie do serii ataków na cele «terrorystów» w Syrii użyto też okrętowych pocisków manewrujących Kalibr i rzekomo samolotów z lotniskowca Admirał Kuźniecow. Terrorystami w trwającej w Syrii wojnie domowej Moskwa nazywa niemal wszystkie ugrupowania walczące przeciwko armii Baszara el-Asada – nawet rebeliantów uznawanych przez Zachód za umiarkowaną opozycję. Cała akcja, o której poinformowano, miała wymiar propagandowo-testowy, bo Rosjanie mogliby osiągnąć taki sam efekt znacznie mniejszym kosztem, używając starszego i mniej spektakularnego uzbrojenia.

TVN24

Потрапили не в кораблі НАТО, а в «терористів». Дивна прем'єра нової ракети

За допомогою своєї найсучаснішої ракети, призначеної для знищення кораблів, росіяни вдарили по «складах зі зброєю терористів» на території Сирії. Це була бойова прем'єра системи «Бастіон» та ракет «Онікс». Таким чином росіяни вкотре підтвердили, що трaktують Сирію також як великий полігон для тестування нового озброєння.

У серії атак на цілі «терористів» у Сирії росіяни використали ще корабельні маневрені ракети «Калібр» і, можливо, літаки з авіаносця «Адмірал Кузнецов». Терористами в громадянській війні, що триває в Сирії, Москва називає практично всі угруповання, що воюють проти армії Башара аль-Асада, навіть повстанців, яких Захід визнав поміркованою опозицією. Вся акція мала пропагандистсько-тестовий характер, бо росіяни могли б досягнути такого ж ефекту значно меншим коштом, використавучи старішу й менш ефектну зброю.

TVN24

2016 | NATO SCOPE

Polska zgadza się na wzmocnienie obronności UE, ale pod warunkami

Mówili o tym w Brukseli ministrowie spraw zagranicznych Witold Waszczykowski i obrony Antoni Macierewicz. Uczestniczyli oni w unijnej naradzie poświęconej właśnie tej kwestii.

Szef polskiej dyplomacji podkreślił, że unijna strategia obronna musi uwzględniać interesy bezpieczeństwa wszystkich krajów. «Szczególnie interesy gospodarcze i przemysłów obronnych poszczególnych europejskich państw, tak by nie dochodziło do przejmowania przemysłów obronnych mniejszych czy średnich państw przez większe państwa» – powiedział minister Waszczykowski. Szef MSZ dodał, że Polska popiera też pomysł usprawnienia grup bojowych Unii i stworzenia wspólnych struktur, które będą planować i koordynować unijne misje wojskowe.

Szef polskiej dyplomacji i minister obrony zwracali uwagę też, że wzmocniona polityka obronna Unii nie może być konkurencją dla NATO. «Wysiłki i działania, jakie podejmujemy w tej sferze, nie mogą być w żadnym wypadku alternatywą dla zobowiązań jakie mamy w ramach NATO».

Informacyjna Agencja Radiowa

Польща погоджується на зміцнення обороноздатності ЄС, але висуває умови

Про це в Брюсселі говорили міністри закордонних справ Вітольд Вашиковський та оборони Антоній Мацеревич. Вони взяли участь у нараді ЄС, присвяченій саме цьому питанню.

Керівник польської дипломатії підкреслив, що європейська оборонна стратегія повинна враховувати інтереси безпеки всіх країн. «Особливо економічні інтереси, а також оборонної промисловості окремих європейських держав так, щоб не доходило до передачі оборонної промисловості від менших чи середніх держав до більших», – сказав міністр Вашиковський. Керівник МЗС додав, що Польща підтримує ідею створення бойових груп Євросоюзу й утворення спільних структур, які плануватимуть і координуватимуть європейські військові місії.

Керівник польської дипломатії та міністр оборони звернули увагу також на те, що зміцнена оборонна політика Євросоюзу не може конкурувати з НАТО. «Зусилля та дії, які ми проводимо в цій сфері, у жодному випадку не можуть бути альтернативою зобов'язань, які маємо в рамках НАТО».

Informacyjna Agencja Radiowa

Obama: silne NATO jest kwestią najwyższego znaczenia

– Silna i zjednoczona Europa to dobro dla całego świata – oświadczył Barack Obama po spotkaniu z premierem Grecji Aleksisem Tsiprasem. Ustępujący prezydent USA odbywa ostatnią podróż na Stary Kontynent jako gospodarz Białego Domu.

Po spotkaniu z szefem greckiego rządu Obama podkreślił potrzebę redukcji greckiego zadłużenia, współpracy na rzecz przezwyciężenia kryzysu migracyjnego i szybkiego rozwiązania konfliktu cypryjskiego.

Po spotkaniu z Tsiprasem Obama spotkał się też z prezydentem Grecji Prokopisem Pawlopułosem. – Uważamy, że silna Europa, zamożna i zjednoczona jest korzystna nie tylko dla narodów Europy, ale dla świata, dla Stanów Zjednoczonych – powiedział po spotkaniu. Dodał także, że silne NATO jest kwestią «najwyższego znaczenia» i zapewni «ciągłość nawet w sytuacji zmiany władzy w Stanach Zjednoczonych».

TVP

Обама: «Сильне НАТО – найважливіше завдання»

«Сильна та об'єднана Європа – це добре для всього світу», – заявив Барак Обама після зустрічі з прем'єр-міністром Греції Алексісом Ципрасом. Президент США здійснив останню подорож на Старий континент як господар Білого дому.

Після зустрічі з керівником грецького уряду Обама підкреслив потребу скорочення грецького боргу та необхідність співпраці задля подолання міграційної кризи і швидкого вирішення кіпріотського конфлікту.

Обама також зустрівся з президентом Греції Прокопісом Павлопулосом. «Ми вважаємо, що в сильній Європі, зможній та об'єднаній, зацікавлені не тільки народи Європи, але

й світ, зокрема й Сполучені Штати Америки», – сказав він після зустрічі. Додав, що сильне НАТО – це найважливіше завдання, виконання якого гарантуватиме «стабільність навіть у ситуації зміни влади в Сполучених Штатах Америки».

TVP

Polska jest przedmiotem ataku w rosyjskiej wojnie informacyjnej

– Priorytetem Rosji w wojnie informacyjnej z Polską jest opóźnienie decyzji szczytu NATO i zniechęcenie naszego społeczeństwa do obecności wojsk amerykańskich w Polsce – twierdzi prof. Andrzej Zybertowicz, doradca prezydenta ds. bezpieczeństwa.

– Polska jest przedmiotem ataku w rosyjskiej wojnie informacyjnej – przekonuje Zybertowicz, który regularnie otrzymuje analizy zawartości internetu robione przez nasze służby specjalne.

Nie tylko nasz kraj jest przedmiotem ataków ze strony Federacji Rosyjskiej. Rosjanie zbudowali wielowymiarową maszynę skierowaną nie tylko na kraje sąsiednie, nie tylko na to, co się nazywa wschodnią flanką NATO, nawet nie tylko na NATO. Skierowali tę maszynę na wszystkie środowiska, które są istotne dla prowadzenia ich polityki międzynarodowej. Potrafią być tak skuteczni w swojej polityce informacyjnej, że na przykład w części środowisk chrześcijańskich na Bliskim Wschodzie obecność Rosjan w Syrii jest postrzegana jako obrona chrześcijaństwa. Rosjanie potrafią dopasować swój przekaz informacyjny do specyfiki danego kraju, do różnych grup społecznych, do stylu. Grają innymi schematami, gdy chcą się odwołać do elit liberalnych, innymi do elit o skłonnościach nacjonalistycznych. Kierując przekaz do Polski używają innych schematów, niż gdy adresują go do Litwy lub innych krajów bałtyckich.

Polskie Radio

Польща – об'єкт атак російської інформаційної війни

«Пріоритет Росії в інформаційній війні з Польщею – відтермінування рішення саміту НАТО і формування негативного ставлення польського суспільства до перебування американських військ у Польщі», – стверджує професор Анджей Зибєртович, радник президента у справах безпеки.

«Польща – об'єкт атак російської інформаційної війни», – переконує Зибєртович, котрий регулярно отримує результати аналізу вмісту Інтернету, зроблені польськими спеціальними службами.

«Не тільки Польща – об'єкт атак зі сторони Російської Федерації. Росіяни збудували потужну багатовимірну машину, скеровану не тільки на сусідні країни, не тільки на те, що носить назву східний фланг НАТО, навіть не тільки на НАТО. Цю машину скерували на всі середовища, важливі для ведення російської інформаційної політики. Вона настільки ефективна, що, наприклад, частина християнських середовищ на Близькому Сході сприймає присутність росіян у Сирії як захист християнства. Росіянам вдається пристосувати свій інформаційний посил до специфіки вибраної країни, до різних суспільних груп, до стилю. Вони використовують у грі одні схеми, коли хочуть вплинути на ліберальні еліти, та інші, коли звертаються до лідерів націоналістичних угруповань. Спрямовуючи свою пропаганду на Польщу, вони використовують інші схеми, ніж тоді, коли впливають на Литву чи інші Прибалтійські країни».

Polskie Radio

Amerykanie w Orzysz

Do końca kwietnia w Polsce zostanie rozlokowany amerykański batalion, który będzie stacjonował w Orzyszu – zapewnił na konferencji zorganizowanej przez German Marshall Fund i Ambasadę USA w Warszawie generał Ben Hodges, dowódca amerykańskich sił zbrojnych w Europie.

Jednostkę tą będzie tworzyło 800 żołnierzy US Army, którzy mają strzec tzw. przesmyku suwalskiego – miejsca, w którym w przypadku wojny Rosjanie mogą, próbować przebijać się z Białorusi do obwodu kaliningradzkiego i odciąć kraje bałtyckie od reszty NATO. Na strategiczne znaczenie obrony tego miejsca wskazał kilka miesięcy temu gen. Hodges. Pierwsi żołnierze przybędą do Polski już na początku przyszłego roku.

PAP

Американці в Ожиші

«До кінця квітня в Польщі розміститься американський батальйон, який перебуватиме в Ожиші», – запевнив на конференції, організованій фундацією «German Marshall Fund» та посольством США в Польщі, командувач американських збройних сил у Європі, генерал Бен Ходжес.

Цей підрозділ складатиметься з 800 солдатів армії США, що повинні охороняти Сувальський перешийок – місце, через яке у випадку війни росіяни зможуть спробувати перейти з Білорусі до Калінінградської області, відрізвавши Прибалтійські країни від НАТО. Про стратегічне значення оборони цього місця заявив кілька місяців тому генерал Ходжес. Перші солдати прибудуть до Польщі вже на початку наступного року.

PAP

PRASA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Агент рекламний	3 000	Реклама товару (медичної техніки), проведення маркетингових ходів по збільшенню товарообігу
Агент страховий	2 200	Збільшення клієнтської бази, укладення договорів на страхування, знання ПК
Адміністратор	3 500	Організація роботи магазину вживаних речей, прийом товару, розміщення товару в залі магазину
Арматурник (будівельні, монтажні й ремонтно-будівельні роботи)	5 000	Робота на будівництві (в'язання каркасів, проведення бетонувальних робіт)
Архітектор	5 000	Технічна інвентаризація об'єктів нерухомого майна, виготовлення містобудівної документації
Бармен	1 500	Видача та приймання замовлення, приготування коктейлів, розрахунков
Бармен	1 600	Виконувати обов'язки бармена, знання касового апарату
Бармен	1 600	Графік роботи: тиждень через тиждень, видача та приймання замовлення, приготування коктейлів, розрахунков гостей
Бармен	1 500	Добросовісне обслуговування відвідувачів кафе за адресою: пр. Молоді, 10в, «Криштал»
Бухгалтер	2 800	Ведення бухгалтерського та податкового обліку (матеріали), володіння програмою «1С Бухгалтерія» (8, 7 версії) (будівництво будівель)
Бухгалтер	4 100	Виконувати роботу заступника головного бухгалтера, ведення бухгалтерського та податкового обліку, володіння програмою «1С Бухгалтерія» (8, 7 версії) (будівництво будівель)
Бухгалтер	2 530	Заповнення та подання звітності, робота з казначейством, робота з кредитами
Бухгалтер	2 500	Облік і ведення основних засобів, обов'язкова наявність резюме, робота в системі «Медок»
Бухгалтер-ревізор	3 500	Проведення інвентаризації та контроль правильності ведення бухгалтерського та податкового обліку
Вальцювальник гумових сумішей	4 000	Виготовлення гумових сумішей на гумозмішувальному обладнанні
Вантажник	3 000	Вантажно-розвантажувальні роботи
Верстатник деревообробних верстатів	1 940	Обслуговування деревообробних верстатів, дотримання техніки безпеки
Верстатник деревообробних верстатів	3 000	Розпилювання деревини на деревообробному обладнанні
Верстатник широкого профілю	2 500	Виконання робіт з металообробки на фрезерувальних, розточувальних, токарних верстатах
Верстатник широкого профілю	4 500	Вміння працювати на універсальних токарних станках
Викладач (методи навчання)	2 000	Викладання інформатики, обчислювальної техніки та автоматизації, заробітна плата відповідно до штатного розпису
Викладач професійного навчально-виховного закладу	2 000	Викладати технології продуктів харчування, наявність кандидатського ступеню
Виконавець робіт	6 000	Нагляд та організація будівельних робіт на об'єктах
Виконавець робіт	4 000	Організація та ведення монтажних робіт по зовнішніх та внутрішніх мережах водоповоду та каналізації
Виробник харчових напівфабрикатів	2 500	Виробництво харчових напівфабрикатів (вареників, пельменів, бендериків та ін.)
Виробник харчових напівфабрикатів	3 000	Виробництво харчових напівфабрикатів (вареників, пельменів, бендериків та ін.)
Водій автотранспортних засобів	3 058	Роботи по ремонту доріг, підвезення матеріалів (пісок, щебінь) автомобілем «МАЗ»
Водій автотранспортних засобів	3 500	Вантажний автомобіль з причепом «ГАЗ-53» (заготівля пластикової тари)
Водій автотранспортних засобів	5 000	Вантажні перевезення за кордон
Водій автотранспортних засобів	3 500	Виконує перегін автотранспортних засобів до споживача

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Водій автотранспортних засобів	2 800	Водій групи швидкого реагування в охоронній фірмі на легковому автомобілі
Водій автотранспортних засобів	3 000	Водій на бензовоз, здійснювати перевезення по Україні
Директор (начальник, інший керівник) підприємства	5 000	Знання первинної бухгалтерії, робота з фінансовою звітністю
Директор	10 000	Керівництво поточними справами товариства, укладання договорів, затвердження договірних цін на продукцію, тарифів на послуги товариства, представництво товариства перед третіми особами
Директор філіалу (філії)	15 000	Директор філії, робота у регіональному представництві у Волинській області. ТОВ «ОВБ алфінанц Україна», проведення фінансового аналізу, надання консультації
Директор філіалу (філії)	13 000	Менеджер із сільського господарства, пошук земельних ділянок (паїв) сільгосппризначення для взяття в оренду та використання в подальшому
Диспетчер	2 000	Опрацювання замовлень по телефону та опрацювання телефонних замовлень. Таксі «Козачок»
Диспетчер автомобільного транспорту	2 000	Випуск автомобілів, облік паливно-мастильних матеріалів та запасних частин, знання ПК
Діловод	2 500	Виконувати обов'язки діловода та секретаря. Заповнення анкет, коректування (переклад із російської на українську мову заяв), вхідна та вихідна кореспонденція
Дорожній робітник	2 500	Виконання робіт при експлуатаційному утриманні автомобільних доріг, ремонт дорожнього полотна
Друкар офсетного плоского друкування	7 000	Друк різноманітної поліграфічної продукції, знання техніки та виробничих процесів
Електрогазозварник	4 000	Проведення зварювальних робіт
Електрогазозварник	2 980	Проведення ремонтно-зварювальних робіт, дотримання правил техніки безпеки
Електромонтер контактної мережі	4 728	Ремонт та обслуговування контактної мережі
Закрійник	4 000	Виконання економної розкладки лекал на тканині, розкрій різних типів тканини
Закрійник	1 890	Здійснення розкрою тканин для пошиття чоловічих костюмів, знання технологічних процесів
Закрійник	5 000	Пошиття жіночих суконь
Закрійник	3 500	Розкрій спецодягу, розробка лекал
Закрійник-різальник	3 500	Робота із вирізанням деталей крою по лекалам на розкрійній машині
Заступник начальника відділу	2 500	Матеріально-відповідальна особа, знання касового апарату, уміння працювати на касі, приймати комунальні та інші платежі
Зварник	3 500	Зварювальні роботи для виготовлення металевих конструкцій з нержавіючої сталі
Згинальний труб	2 000	Згинає листовий метал на згинальних станках, виробництво церковної утварі
Інженер	2 650	Інженер пульта централізованої охорони, здійснює монтаж обладнання відеонагляду та технічних засобів охоронної сигналізації
Касир (на підприємстві, в установі, організації)	3 500	Розповсюдження державної спортивної лотереї «Фаворит»
Касир торговельного залу	2 000	Здійснювати операції по прийняттю, обліку, видачі та збереженню грошей з обов'язковим дотриманням правил збереження
Комірник	3 500	Комірник в інструментальну кладову, видача інструментів за потребою
Комірник	4 000	Комірник логістичного центру, збір продукції згідно поданих заявок
Комірник	2 000	Прийом та облік товарів, контроль за наявністю товару згідно накладних, перевірка строків придатності
Кондитер	2 000	Вміння прикрашати бісквітні вироби
Кондуктор громадського транспорту	2 753	Продаж разових квитків у салонах тролейбусів

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Контролер складально-монтажних та ремонтних робіт	3 200	Роботи з авіаційними двигунами, дотримання режиму підприємства та виконання посадових інструкцій та техніки безпеки
Контролер целюлозно-паперового виробництва	2 500	Проведення контролю якості картону та паперу
Майстер	1 600	Майстер лінійної служби, виконання робіт по прокладці телекомунікаційних кабелів
Майстер	6 312	Організація роботи підлеглих по ремонту і вчасному випуску на лінію тролейбусів
Майстер виробничого навчання	2 000	Майстер виробничого навчання тарифу вищого розряду по харчових технологіях, заробітна плата згідно штатного розпису
Майстер виробничого навчання водінню	3 600	Практичне навчання учнів водінню
Майстер із ремонту приладів та апаратури	5 000	Ремонт торгової техніки (касові апарати, електронні ваги)
Майстер із ремонту транспорту	3 500	Проведення ремонту та обслуговування автотранспортних засобів (автобуси, автомобілі)
Маляр	5 000	Маляр автомобільний, дотримання правил техніки безпеки
Маляр	5 000	Малярні роботи на будівництві
Масажист	5 000	Лікувальний та профілактичний масаж, заняття з лікувальної фізкультури на профіляторії Євмінова
Машиніст автовишки та автогідропідіймача	5 500	Керування транспортним засобом «ЗІЛ 130», наявність посвідчення
Машиніст автогрейдера	2 500	Робота на автогрейдері, виконання дорожніх робіт
Машиніст бурової установки (будівельні роботи)	2 500	Виконання бурових робіт на виробництві. Можливе навчання безпосередньо на виробництві
Машиніст екскаватора	3 500	Виконання земляних робіт на екскаваторах для прокладання зовнішніх трубопроводів
Машиніст екскаватора	2 500	Проведення земляних робіт, зимове утримання території
Монтажник систем утеплення будівель	3 000	Володіння навичками утеплення фасадів будівель та улаштування декоративних штукатурок
Монтувальник шин	3 000	Зняття коліс автотранспортного засобу та балансування шин
Монтувальник шин	2 500	Монтування шин на автозаправці, підкачка колес, заміна шин
Моторист бетонозмішувальних установок	3 000	Формування залізобетонних виробів та конструкцій, блоків, плит, виготовлення бетонних сумішей
Муляр	3 758	Виконувати роботи середньої складності під час кладки та ремонту кам'яних конструкцій, будов, котельнь та теплових пунктів
Муляр	5 000	Кладка стін з цегли та блоків, виконує монтаж бетонних плит, приготування бетону та заливка полів
Оператор комп'ютерного набору	2 500	Набір заявок, виписка накладних, складання звітів, спілкування з клієнтами. Робота в дві зміни
Оператор комп'ютерного набору	2 200	Робота за комп'ютером, з програмами Word, Excel, можливе стажування
Оператор комп'ютерного набору	2 000	Робота на комп'ютері з програмами Word, Excel, комп'ютерний набір накладних і текстів
Охоронець	3 000	Охорона приміщення, майна, матеріальних цінностей, пропускає і випускає відвідувачів магазину «Фокстрот» у ТЦ «Порт Сіті»
Охоронець	3 000	Охоронець групи швидкого реагування
Слюсар із ремонту автомобілів	4 500	Ремонт легкових і комерційних автомобілів: підвіски, двигуни
Слюсар із ремонту автомобілів	5 000	Ремонт та технічне обслуговування транспортних засобів на СТО

Крім того, є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

АННА МАКАЧ БІБЛІЯ В МАЛЮНКАХ

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Łucku

Генеральне консульство РП у Луцьку
Волинська організація Національної спілки художників України

запрошують на відкриття виставки ікон,
написаних під час міжнародних пленерів іконопису й сакрального мистецтва в Новиці (Польща) й Замлинні (Україна).

25 листопада о 15.00

Галерея мистецтв Волинської організації Національної спілки художників України
вул. Лесі Українки, 24а, Луцьк

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
nad Polonią i Polakami za granicą za pośrednictwem Fundacji «Wolność i Demokracja»

Założyciel/Zasnovnik - Валентин ВАКОЛЮК
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: Walenty WAKOLUK
Korekta: Jadwiga DEMCZUK, Olga SZERSZEN
Redaktor techniczny: Iryna KANAHEJWA
Redaktor odpowiadający: Aleksander SWICA
Tłumaczenia: Switłana PYZA,
Natalia DENYSIUK

Główny redaktor: Валентин ВАКОЛЮК
Коректори: Ядвіґа ДЕМЧУК, Ольга ШЕРШЕНЬ
Технічний редактор: Ірина КАНАГЕЄВА
Відповідальний редактор: Олександр СВИЦА
Переклад: Світлана ПИЗА,
Наталія ДЕНИСЮК

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідчення про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3